

ఆంధ్రప్రదేశ్

308240

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 వం|| ఆగస్టునెల 25 వ తేది మంగళవారము.
ఆనందనామ సంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ పంచమి.

No. 129
సంచిక ౧౨౯

ఆనందా ఫౌంటెన్ వేనా.

౧౪ వ నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంక చాలాపట్టును. విద్యార్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపమును చేయకొందురు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపనగును. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

బ్లాక్ కాగితములు, తెల్లకాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక స్టేషనరీ సామానులు పెనసెల్లు పేనాలు, టైప్ రైటింగు కాగితములు, లెడ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అగ్రెస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ

ఆనందా ముద్రాలయము.

బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని ముందు పేరు పెట్టుకొని పనికొనిన ఆ త్రేరులు బయటకేరివి. మా ఓటో మోహిని యను ఆ త్రేరు మొట్టమొదట బయటకేరి ప్రఖ్యాతిని గడించినతరువాత పులినిజూచి నక్క వాతెట్టుకొనినట్లు ఈచెడ్డ ఆ త్రేరులు బయటకేరి బహుశా పాద చేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందు పెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆ త్రేరులను గొని మోసపోకుడు. ఓటో మోహినిని మాత్రమే చూచికొనుటవలన మీసామృత వృధకాదు. ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

(1) ఓటో మోహిని :—ఒక సారి బట్టలమీద రాచుకొనినతరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాసనపోదు. పోవునది రుజువుచేసినవారికి 100 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.

(2) ఓటో మోహినిని రాచుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యంతయు ఘుమఘుమ నువ్వనతో నిండియుండును ఒక పుష్పద్యాన వనస్థలముందున్నట్లుండును.

(3) ఓటో మోహినికి అనేకమంది మహారాజులు, గాజులు, జమీందారులు, శ్రీమంతులు, వక్తలు సాధారణులు నయితము ఆడుగనికే వందలకొడి రెండువైపులను నిచ్చియున్నారు.

(4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇతిహాసులలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఒసంగిరి.

(5) ఓటో మోహినివాడు ఈ ఆ త్రేరు బాగుగలేదని రుజువుచేసినవారికి 100 రూపల యిచ్చెదమని ఘంటాపదముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారగాని పోలిక ఆ త్రేరులను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుద్ధు ప్రతిదినము వందలకువందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏవెండ్లిండ్లలోను ఇతే. ఏ నాటకములలోను ఇతే. ఎచ్చటను ఇతే. ఓటో మోహినిని ప్రాచుర్యము బుడ్డి 1-కి 2-0-0. 1-ప్రదాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటో మోహిని నెం తెందుకార్లు దజక 1కి 0-12-0

(ఈకార్డు 12 తక్కువగా పంపబడును.)

అన్ని పోటులలోను ఏకెట్లు కావలయును. వర్తకులకు స్పెషలు రేట్లు యివ్వబడును.

పోలు ఏకెట్లు:—మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెనీ, 177 చెనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-ర-0 అణాలు మాత్రమే

తల నెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల బాపును

పార్శ్వపు నెప్పుల బొరదోలును. పోట్లపోగొట్టిన

వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీకి చూచుకొని మోసము గలుగదు

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్ట్ బొంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరుగేట్, బార్లిటవున్ మద్రాసు.

చిరునామా:—ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము, పొట్టబాక్సు నెం. 212, మద్రాసు

ది నెప్రతిక.

ప్రతిదిను 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సంచిక రూ. 12-0-0 3 మాసములకు రూ. 3-4-0
6 మాసములకు ,, 6-4-0 1 మాసములకు ,, 1-2-0

క్రాప్టన్ ఇంజనీరింగు

కంపెనీ, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,

రయిసు మిల్లులు,

పిండి మిల్లులు,

నీరుతోడు యంత్రములు,

మొదలగు వాటినిట్టిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తు (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడిపికవలయు ననువారు

ఎస్టి మేటులకు, స్కీ-ములకు

మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మావద్ద, ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.

మేము ఏగిల్ బ్ల్యూ బ్రికేటింగు ఆయులు లకు ఏజెంటులము.

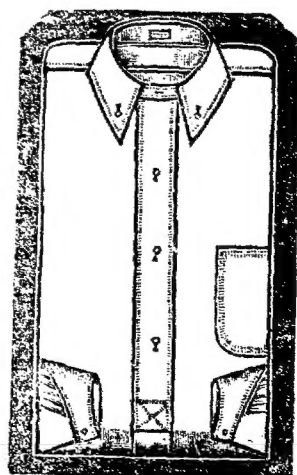
చిరునామా:—

నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి,

మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

క్లిప్ ల వస్తులు.

మొదటికము క్లిప్లవస్తులు
డెజిల్ 1-కి రు. 18-8-0
చందకకముది ,, 12-0-0
సాధారణకకముది 10-0-0
ఇంగ్లీషు రంగులుగల
వస్తులు 1-కి రు. 2-4-0
వ్రాయున పర్చుడు
బూనెడి చుట్టుకొలత
యెంబ్బో, పొమ్మ ఎన్ని
అంగుళముల వ్రాయ
వలయును.

మి యూరింగ్లకమున్న క్లిప్లవస్తులు వ్రాయుడు
లండను ప్రెసింగు కంపెనీ,

87/88 రిలేబజారుగేట్, మద్రాసు

LONDON TRADING CO.
37/38 Rattan Bazar Road, Madras.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కీ-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గిరకైలుట్టేవనును దెలుపవలెను.

వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఎ.వి. యస్. ఎ. యం. వి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

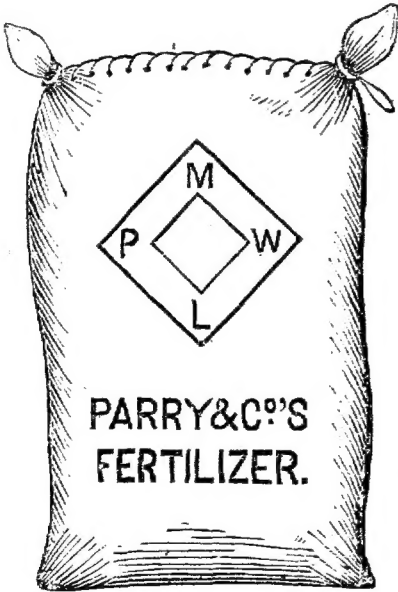
జి. టి. మదరాస్.

తెలిగ్రాం ఆద్రసు
పండిట్, మదరాస్.

మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో

మేనేజరు యేజంటు, ది ప్రెసిడెంట్ మెన్బరువర్సు లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్వమైన యేజంటు
ఈ క్రింద వ్రాసినవివరముల ప్రకారము
కును, ఇంకా ఇతరవివరములు, అన్ని
విషయములను ప్రకటించును, అయితే
ములకానంది ఆయా ప్రకటన తగిన
యెడలను నిజమగుచేయుచున్నది.
ఆయా భూములనుండి బంపించును
జిల్లా, తిరుపతి, నల్గొండ, మెదక్, కర్నూలు
మొదలగు ప్రాంతములలో గాక ఫలితము
రెవెన్యూ గ్రామములనుండి బంపించుచున్నది.
ఈ సమయమున తెలుసుకొనువారు
మాగుంటూరు సోల్ యేజంటునుండి
తెలిసికొనవలెను.
మరియు, గోదావరి, పల్నె, నీలి, వేర
నెల్లూరు, నల్గొండ, ఆమునాళ, కుసు
మల, రాజ్, కర్నూలు, మొక్క
జొన్న, ఆమరావతి, గడ్డ, చొప్ప
చీనుకుర్తి బసవయ్య, మర్పంటు, సోల్ యేజంటు గుంటూరుసోన్, గుంటూరుజిల్లా.

తగినయెడల!!
వర్షా, అన్ని అవధినిములు చిలగ
డము, బంగాళాదుంపలు, పసుపు,
అల్లం, మిరియలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి,
పంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ
బటాని, పొగాకు, చెఱుకు, తమలపాకు,
మిరియలు, కొబ్బరిచెట్టు, తేయాకు,
కాఫీ, అరటిచెట్టు, ద్రాక్షతీగ,
అంజూరు, పంపరపన, సరకుచెట్టు,
పొట్లకాయలు, గింజాయి చెట్టు,
అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, బాదం
చెట్టు, అన్ని బాపతుల ఫలవృక్షములు,
మామడిచెట్టు, దానిమ్మచెట్టు, గడ్డి,
ఎవరు ప్రకటించుచున్నది క్రయ
జాబితా మొదలగు వాటికి క్రింద
వ్రాసినవివరములను తెలియజేయుచున్నది.

చీనుకుర్తి బసవయ్య, మర్పంటు, సోల్ యేజంటు గుంటూరుసోన్, గుంటూరుజిల్లా.

వనోపధి సారసపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు నీకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.
కీళ్ళబొట్టు, పాతవాయువుబొట్టు, రసవట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన
నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిజేసి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
ఒక సీసామందును వాడిన లోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండుసీసాలు
వాడిన లోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్. ౧౪౪. ఫననవాడి. నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT. No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

లక్ష్మి.

బలవర్ధన ధర్మము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, శ్రీలు వెట్టిగా
యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిస్సారత, విరక్తము, వెన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసంగును.
మాడుబుడ్డు వాడవలసినది. మిలోగము నయమగును.
మీరు క్రొత్తమనుష్యులయినట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినమున బలమును
సామర్థ్యమును, తేజస్సును ప్రసాదించును. మరచిపోయిన గ్రంథము
మంచి దేహపటుత్వము యొందుటవలన గల జీవితార్థము నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మాడుబుడ్డు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి టూనిక్ మాత్రము, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1కి 2-0-0.
సోలు ఏజెంటులు: ల హెయారు డ్రగ్ స్టోర్సు
నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంట్లును ప్రేమించువారు
ఆటోదిట్ బహార్ (రిజిస్టరు)

అనుప్రాగ్ధేయల కుద్దేశంపడిన ఆత్మరుపయోగింపవలయును.
మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన
యొందునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్దసారము చేర్చబడి
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కొటుమీదగాని కొన్ని
బొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చునట్లుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయిరకముల
పుష్పములనుండి తయారైన ఆత్మరు యొక్క సువాసనభరిత
చుటకయి ఆటోదిట్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గిరినన్న
సాఫుకీపరు నడగవలయును వారితావున లేదేని మాకు వ్రా
యుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మద్దతరగలిబుడ్డి 0-12-0,
1/2 బొమ్మ ఆత్మరుగల కెద్దసయి బుడ్డి 2 0-0 ఈ ఆత్మరులో
మరగలిబుడి ఘుమఘుమ ాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 1-కి
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఏజెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్
కమిశన్ కంపెనీ, 155 జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటులు: మహత పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 23, వై నాబజారు రోడ్డు, ప్రవరు బజారు సమీపం మదరాసు.

అనుభూత్యాయుర్వేద నిలయమువారి
యాషధములు.

1. స్వతైలము. (గారంటీ) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను,
వాతమువలనగాని, మరియేరోగమువలనగాని ముడిగిపోయి
నకాళ్ళుగాని, చేతులుగాని, రెండుమాడుబుడ్డు దుప్పయోగించి
నయథౌగ్ధిలోనికి వచ్చును. అనేకమందికి బాగుపడినది.
వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
2. గంధక భస్మము. ఇదివర కెన్నడు వెస్టంచేయిన తయారుచే
యబడలేదు. చాలవిచారణవై 3ని పెట్టబడినది. కుష్టుచకును
కడుపునొప్పలకును, దీనివంటిమంతలే. రు 1-కి 1-0-0
3. క్షణనాశిని. (పలాశ్రీ) ఎట్టి యసాధ్యమగు పుండను
చక్షులగా మార్చును. వెల డబ్బు 1-కి 0-8-0
4. గంధక నారికేళము. ఇది మాడుపూతిలలో నెట్టిగడ్డని, చిడు
మున, రూపుమార్పును. వెల డబ్బు 1-కి 0-4-0
5. స్వదేశి కాపి పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే
తయారుచేయబడినది. ధాతుపుష్టిని, వైత్యశాంతిని మి
క్రిలి యుపయోక్తము. వెల డబ్బు 1-కి 0-6-0.

టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. అండు, సన్.
అనుభూత్యాయుర్వేదనిలయం, శ్రీరామవర్ధి విశాఖపట్నం.

కుర్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మావద్ద మీయంటి నలంకరించు సామానులన్నియు
నులభక్రయమునకు దొగకును. చెన్న పట్టణములో మాకంటె
చతుకగా నమ్మువారు లేరు.
మడత కుర్చీ 1-కి 1-2-0
కాక్ వన్ కుర్చీ సాదా 2-2-0
డిట్ చేతులుగలది 3-12-0
ఇనుపమడతి మంచము కాక్ వన్ గలది సింగిల్ 10-0-0
డిట్ స్పిరింగుది 18-8-0
మట్టరకం స్పిరింగు 12-0-0
స్పిరింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము 16-8-0
(సింగిలు)
బీరువలు 2x4 అడుగులు 17-0-0
డిట్ 5x8 23-0-0 డిట్ మేలురకం 30-0-0
పడకకుర్చీ అనే సోఫా కుర్చీ కేముది 8-8-0
కాట్టలూగులో అనేక సామానులు గలవు. వ్రాసిన
వారికి పంపెదము.
పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లె అండుసన్
కాలిఫోర్నియా 41/42 రాబిల్ బజారుపేర్, మదరాసు.

పొగయోడల రాకపోకలు.

చెన్న పురి నాకాశ్రయమునం దున్నవి.

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 25-వ తేది

ప్రేమరు పేరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
సి. కోబర్లపాప	బొంబాయి	4 ఆగష్టు	—	—
సిటి ఆఫ్ మద్రాస్	కాకినాడ	9	లండను	—
మొగుండాన్	లివర్ పూలు	17	కలకత్తా	26 పెప్టె
హాలివెల్	లండను	19	కలకత్తా	24
క్లాన్బాన్	లివర్ పూలు	22	కలకత్తా	26
టాటా	నాగపట్నము	24	రంగూను	26

రానున్నవి.

చిల్కా	రంగూను	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
అంబోటి	కలకత్తా	5 పెప్టె	నెటూల్	5

ఈ తేదెలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ ఆగష్టు నెల 25-వ తేది

ప్రదేశములు.	తేలికైన గాలి వేగము.	కడచిన 24 గంటలలో గాలి వేగము.	కడచిన 24 గంటలలో గాలి వేగము.	వర్ష పాతము.	వర్ష పాతము.
గోపాలపురము	29.580	86.9	80.2	0.05	22.08
వాల్తేరు	29.591	88.6	76.1	0.08	19.75
కాకినాడ	29.634	86.6	76.7	0.06	23.98
లండను	29.679	86.6	76.2	...	20.44
గుంటూరు	...	86.2	76.7	0.11	16.54
నెల్లూరు	29.729	89.8	76.6	0.02	10.79
మద్రాసు	29.752	59.7	78.0	...	14.29
కడపూరు	29.792	92.0	77.0	0.01	13.25
నాగపట్నము	29.771	90.6	78.5	...	6.31
కొలంబా	29.865	80.8	77.2	...	38.65
తిరువనంతపురము	29.859	82.2	75.0	...	41.91
కొచ్చి	29.888	83.8	72.7	0.75	78.77
కర్ణాటక	29.866	79.2	72.4	0.76	89.75
మంగుళూరు	29.844	82.1	72.1	0.60	18.46
బొంబాయి	29.733	84.6	77.4	0.45	59.81
హైదరాబాదు	29.695	78.6	70.9	...	29.44
అనంతపురము	...	85.0	71.4	...	10.67
బళ్లారి	29.751	81.8	72.5	...	6.29
కర్నూలు	29.754	80.3	73.8	...	15.84
కడప	29.765	88.1	74.0	0.08	14.95
రెంగుళూరు	29.819	76.2	64.6	0.04	16.86
కొడైకాసు	22.745	60.5	51.4	0.01	25.31
ఉదకమండలము	22.978	57.0	49.0	0.18	25.19
కోయంబూరు	29.828	82.8	69.5	...	8.55
తెల్లూరు	29.774	92.1	76.6	...	12.98
నెలము	29.810	93.0	78.0	...	16.09
తిరుచనాపల్లి	29.810	95.8	78.8	...	4.61
పుదుకోట	29.809	95.1	78.9	...	8.15
మధుర	29.816	94.6	79.0	...	8.88
తిరునల్వేరి	0.98

దీపకల్పముయొక్క తొమ్మిది ఉత్తర భాగములందు వాయుభారము హెచ్చినది. బంగాళాఖాతమునకు ఉత్తరమున ఏర్పడుచుండిన తుపాను దేశములలో బ్రచేరించినది. మధ్య మోష్టమహాము దేశముమధ్య తిక్కువగానూ, సముద్రతీరమున నధికముగను నున్నది. దక్షిణముండలములందును, దక్కనులోను ఘటలు వేడిమిమిక్కిలి తక్కువగానున్నది. మామూలుకంటె గినుడు 9 మొదలు 11 డిగ్రీలవరకు వేడి తగ్గియున్నది. దక్షిణమున కొంచె మధికముగను, మిగిలినచోట్ల తక్కువగాను రాత్రులందు వేడిమియున్నది. మొత్తమున వాయుమండలము కొంచెము ఎండియున్నది. తూర్పుతీరమున మబ్బులు విడిపోయినవి. పడమటితీరముననూ, రాజధాని యుత్తరముననూ కర్షము తురింపుచున్నది. రాజధానియుత్తరముననూ, తూర్పుననూ వేడైనానీ తురింపుచున్నది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న

వాతావరణకాశ్రయము.

ప్రాచీన పుస్తక భాండాగారములు.

గ్రీకులపుస్తక భాండాగారములు.

ఇతరభాషలలోవలె, గ్రీకులలోనూ నారంభమునరక్షణ జూరమై, వారి దేవాలయముల దాచియుంచిన సనదులు, దుంభాలు, లోనగు ప్రాచీనపుస్తకాలే వారి గ్రంథాలయములనుండి వవి. క్రీస్తు శకమునకుం బూర్వము సుమారు 565 మొదలు 527 సంవత్సరము దనుకనుండిన పిసిస్ట్రీసుననతఁడు, క్రూరుఁడు, ఏతన్నురాజు, నిజరాధానియందు మొదట నొక పుస్తకాలయమును బ్రతిష్ఠించెను. గ్రీకుల పదాగ్ర విజ్ఞాన శాస్త్రము, సారస్వతము, మున్నుగాఁగల ప్రతివిషయమున నీ యాలయమే నాయకత్వముగలదై యుండెను. ఒకానొక కథ ననుసరించి, సిజరొపిస్ట్రాటసున నతఁడు, పూర్వము చీకాతుగానున్న హోమరుకావ్యముల, (మన వ్యాసుఁడు వేదములనుకలనె) మిక్కిలి వ్యయప్రయాసలతో, విభజించి సరిపఱచి, పై భాండాగారమునందుంచెను. ఎత్తినయనునటు నా గ్రంథ సంచయమును బలపఱచుట కిష్టమై యుండిరి. పలుదశలమఱచి, యదృశ్యముగా నీ పుస్తకాలయము నర్ధిలెను. క్రీస్తుశకమునకుం బూర్వము, క్షర్మస్సుననతఁడు దానిని పెరిపింపనకు మార్చెను. బి. సి. 106 సం॥ నెల్లూరును నికేటరుమరలఁ బై పట్టణమునకు దెప్పించెను. బి. సి. 86 సంవత్సరమున లూసియసుకార్నిక్సు సుల్తా కొల్లగొట్టెను. తుదకు క్రీస్తుశకారంభానంతరము 24 సంవత్సరము హేడినును చక్రవర్తి పునరుద్ధారముగా జేసెను. గోతులలోనును సామ్రాజ్యముపై దాడివేసినపుడు, గ్రీకుదేశమును గొల్లగొట్టి యెత్తెను. కేలచదరమునేని పుస్తక భాండాగారములకుండు గ్రంథముల గాకనేని దగ్ధ మొనర్చి, యాప్రాచీన సారస్వతమును జీలిపాలనయనుండ వారినాయకులలో నొకడఁడైన రాక్రూరకృష్ణములకు విముఖులుగాఁ జేసి, గ్రీకులవిద్యాభ్యాస వశులగానికందునంత కాలము తమ కాయుధప్రసక్తి లేదనియు నుడివెను.

రోముపట్టణమునఁ గ్రీకుశకమునకుం బూర్వము, 166 సం॥ పాలనెమిలనను నతఁడుప్రతి గ్రంథములయమును సాపించెను. మెసిడోనియా రాజైన పక్సిసును జయించి యాతని గ్రంథములచే దపపుస్తకాలయమును బలపఱచెను. దీనినే సుల్తాప్రభువు మఱియు నభివృద్ధిపఱచెను. ఆసియాఖండమున మిత్రిదాతులతో నైన ప్రథమప్రథమయున సుల్తారాజు, విజయఁడై మఱువపుడేతన్నుపట్టణము దర్శించి యటకుండు అతల్లికాను దితియానను గ్రంథాలయమునందలి గ్రంథములన్నిటిఁ గొంపోయెను. అరిస్తోలు, దీయోక్రీస్తునల గ్రంథములు వీనిలోనుండినవి. మిత్రిదాతులతోఁ బోరివిజయఁడైన వేలికోఁడు, ల్యూసిలస్సున నతఁడును గ్రంథాభిమానము గలవాఁడుగాఁ బ్రశస్తయై యుండెను. ఆ గ్రంథాలయ మందలి సంపుట సంఖ్య విస్తరిత వాని లిఖితముగూడ నున్నవై, సాంపునఁడెను. ఆ గ్రంథముల నార్జించి నంచెము నేసినదానికంటె వాని నారఁడు వినియోగించిన విధము రోముక రాజునైన నెక్కుడు గౌరవ పాత్రమై యుండెను. పూటార్చి, ల్యూసిలస్సు జీవిత చరిత్రమున, నిల్లు వ్రాసియున్నాడు. “ల్యూసిలస్సుగారి గ్రంథాలయ మందలి, బల్లులు, కుర్చీలు, గోడలు, సర్వస్వము పట్టున జరువరులు స్వతంత్రులై నిరాతంకముగాఁ బ్రవేశించి, కూర్చుండి, చనువుకొన వచ్చును. గ్రీకులలోఁ బ్రజ్ఞాకాలులైన వారవకాశమున్న పుడెల నీ సర్వస్వతీ నిలయుము శరణ్యముగా జేరి, సారస్వత చర్చలఁ గాలము గడపుచుండిరి. ల్యూసిలస్సు రాజు నావర్చుల జీవితవ్రతుమండెను.” సుల్తా, ల్యూసియసు రాజులు, జనసామాన్యమునకు ధారాశముగా నా గ్రంథనిలయములఁ బ్రవేశ మొనఁగు నుండిన నా భాండాగార శోకము లాత్మీయ ద్రవ్యముగానె భావించిరి. గ్రీకు, లాటెను గ్రంథములు పాద్యమొంత పిస్తాకముగాఁ గలిగి గొప్పనియగు పుస్తకాలయ మొందు ప్రతిష్ఠించుట, రోముక విజృంభణ మునకైన జూలియసు సేనకుగారి వివిధసంవిధానములలో నొకటియై యుండెను. ఈకార్యభారము వాప్టో అనునాతని కప్పగించి, యాతఁడు సంతరించుచుండిన పుస్తకాలయముల విచారణమున కాలినినె పర్యావృత్తులక నియమించి, పుస్తక వరణము, సంస్థితియు, నాతనికే వదలెను. కాని, ఆసియాత్ర తుండు నిశాతుండగుటచే నా యుద్ధయమునకు భంగముగలిగి, ఆగష్టుపాలనము దనుక గ్రంథాలయ ప్రతిష్ఠాపనము రోముకమున జరిగినది గాదు.

రోముపట్టణ భాండాగారములు.

ఆ వంశము పరగ్రతముల వై “లిబర్రి”యను నాధ్యయ స్థాన మందు సారస్వజనిక గ్రంథా

లయమునొందు సాపించిన ఆస్థియస్థలియై, యూయూ ల్య సంస్థాప్రాధమిక ప్రతిష్ఠాగౌరవము వాఁడుగా స్థిరపెరిటివారిలో క్షేప్రఁడుచాగ్గియున్నాడు. దీనిచే నాతని ప్రసిద్ధి దిగంత విశ్రాంతమై, చక్రవర్తులంద జిట్టి ప్రతిష్ఠాపనాభిలాషులై నెక్కుడు స్వీయనామాంకితములుగా పుస్తకాలయ సంస్థల నెలకొల్పిరి.

ఆగష్టు స్వయముగకడయై, తీర్మానోపగటనొకవిద్యభవనము, గోడ కుర్చీలు భవ్యములగు ప్రతిమలు, పుస్తక పేటికలు, శీతలప్రచ్ఛాయలు, హృదయోల్లాసములగు మెన్ని యోగములతో మమల నలంకరించి, యాతని వాఙ్మయాభిమానమును రూపించెను. మఱియు నాతని సోదరి “ఆక్టేవియా”పేర గొప్పదియగు నొక పుస్తకభాండమందుఁ జేర్చెను. ఈచక్రవర్తియై, అపొల్లో దేవాలయమున బ్రతిష్ఠించిన పాలకైను గ్రంథకోశము, కవులకాకన్దణస్థానమై యుత్కర్షితంబునెను. హోరెసు, జూవనలు, పెర్సియసు అనుకవి బ్రహ్మయ దానికట్లు సంస్థులించియున్నారు. ఈగ్రంథాలయము విభవిష్టనములవీనోద్ధరించి, బ్యాగ్రఫసు దిగ్రేటు కాలముదనుక నుండినది. దక్షిణిమాన పూర్వకుండైనయతదాయాలయమునకుఁ బ్రయలుకారకుడాయెను. ఆగష్టునునకు వెనుక సింహాసనాధ్యక్షులైనవారు వానితో బాటువిద్యా ప్రోత్సాహకులు గావచ్చును, దానిలాభముల బాటింపనోపనవారె యైయుండిరి. టిటిరియస్సును రాజ ఆపొలో నబి నాలయమున నొక పుస్తకాలయమును, కేలము సామ్రాజ్యమునకును, ప్రభుచర్యలకును, సంబంధించిన పాత్రములుగల మఱియొకదానిని నిజావాసమునకు, ప్రతిష్ఠించెట. పెస్పియసు, పూర్వకుల నాదగ్గముగాఁగని, సిగ్నియనుమతి నగ్ని దగ్ధమై న పిదపఁ వాఁడు నగ్ని ర్వాణము నేసిన శాంతి దేవాలయమున నొక గ్రంథకోశమును బ్రతిష్ఠించెను. ఆమహావలముపై కరించిన గ్రంథాలయముల, విశేషవ్యయములతోవై జోమిటను ప్రభుత్వఁడఁ దదీయపాలనారంభ కాలమునఁ బునరుద్ధారములఁ జేసెను. మఱియుఁ బ్రతిదేశమునుండి గ్రంథముల ప్రతులఁ దెప్పించియు ఆలెగ్జాండ్రీయా పుస్తకాలయములోని గ్రంథములఁ బ్రతుల వ్రాయుటకును, నితర స్థలానిత గ్రంథస్థానిత్యములను సంస్కరించుటకును నర్హులైనవారిఁబంపియి, భాషాభిమానముఁజూపుచుండెను. రోముక సామ్రాజ్యాధీశ ప్రతిష్ఠితములైన గ్రంథాలయములలో నెల్ల ఘనమైనది ఉల్పియనుప్రాజను చక్రవర్తిగారు ప్రతిష్ఠించినదియై యున్నది. తన్నామాంకిత నూచముగా నీయది “ఉప్పలియన్” పుస్తకాలయ మని పఱుగుచుండెను. మొదట నియ్యది ప్రాజను ఘోరమున నుండెనుగాని దీయోక్లిటియను పుణ్యతీర్థముల శృంగారమునకై విమినాయి కొండలవైకిఁ గొంపోబడెను. ఈపుస్తకనిలయమున సామ్రాజ్యాధీశుల యుత్తరప్రత్యుత్తరములు, విద్యాభ్యాస్యక్షుల యు, రోముక రాష్ట్రీయ దండనాధికారులయు కాన్యక్రమములు, మఱియు రాష్ట్రీయ వ్యవహారములు లిఖింపబడిన గజ దంతఫలకముల సంపుటాకృతిఁ దెప్పియుంచిరి. రోముక గ్రంథములేకాక గ్రీకులవి గూడనుండినవి. ఈపుస్తకాలయాభివృద్ధికై ప్రాజను ప్రభువు తా జయించిన గజములం దొక గ్రంథముల నన్నిటిని దక్షిణమె రోముకపట్టణమున కేర్చి శాసింపినట్లును, గొండలు చరిత్రకారులు వ్రాసిరి. రోముదనుపాలనమున జోమిటియను పుస్తకాలయ ముల్కాపాతముచే నన్నముకాగా, గోర్డియను ప్రభువునకు కాలమువఱకు నాభివృద్ధిక మునకు బూనినవారు లేరు. ఆతఁడా కోట గొడల మఱలఁ గట్టించి నూతనముగా గ్రంథాలయము బ్రతిష్ఠించి భిక్షగృణియగు, క్విన్తసు సిరిసు సామోసికసునలకు దనకు లభ్యమైన గ్రంథసముదాయ ముం జేర్చెను. వీనిలో గూడ నందు 72,000 సంపుటములకుఁదక్కువగాక, యగయాలయము నందుండెను.

జర్మనీ యుద్ధము.

మనవిధానుక కృత్యములు.

[వింగమారి భాననాచార్యులుగారు]

ఈ మహాసంగ్రామ సమయమున మన సౌఖ్యములను మరి సర్వస్వమును మన యేలికలకు సంపన్నించుటకు సంసిధులయి యుండుట మనవిధి. మనకు గల రాజభక్తి సముద్ర తరంగములవలె నుప్పొంగుచుండుట మన యేలికలకు నాంక్షయుల పరిపాలన సౌభ్యమును మేయిసోరుల బాటుచున్నది. ఆయినను మన మింటిటితో కృత్రిమింది యుండుట సరికాదు. మనకుముందు రాజోవు నిక్కట్లు నాలొచించక యచ్చ విమృశింపలె నుండుట తగవు.

ఆంగ్లేయులు మహాసమరమందుండియు వాటిబాల్లి వృద్ధికి వారిప్రభుత్వములు మానలేదు. జర్మనీ ఆస్ట్రీయా దేశములలో జేయుచున్నవలెను వాని మాదిరిగ నింగ్లాండులో చేయుటకు బ్రయత్నించుచున్నారని యుద్ధము ముగియునప్పు టికి జర్మనీ ఆస్ట్రీయావారి వస్తుసామగ్రితో తమకు నవసరము లేకుండజేసి, బలపరాక్రమములందును కలియియందును గూడ వారిని నిష్క్రమింపజేయుచుండు యవసరమని యాంగ్లేయుల తలంపు. మరియు యుద్ధకాలమున వస్తుసామగ్రిల లోపము లేకుండునట్లు జేయుట వారి కుత్సాహలము. కాని, ఆస్ట్రీ లియా మొదలగు వలస దేశముల వారాంగ్లేయుల తోపాటు వారే మనముమాత్ర మటులకాదు. మనమొక సుగతివై మనసు మరలించినప్పుడు మరియొక సంగతిని మనచిహ్నపుట మన స్వభావము. జర్మనులు, ఆస్ట్రీయులు మనకు ద్వేషులు. వారితో మన యేలికలు, ఘోరయుద్ధముజేయ సమకట్టివారు. మన ద్వేష్యులైన వారెవ్వరు సదవయధ్యమునందు సాయ పడుతేను నుద్యమలయి యున్నారు. మన యేలికలు జేయ సమకట్టిన వస్తు నిర్మాణమునందు మనమేల వారికి జే యూర నియ్యరాదు? కాగితములు, గొడుగులు, నిష్పవేట్రైలు ఆటవస్తువులు పంచదార మొదలగు నెన్నివస్తువులలో మనకు జర్మనీ ఆస్ట్రీయానుండి వస్తుచుండెను. ఈ యుద్ధమండంభ మయినప్పటినుండియు వని రామింజేసి వానిధరలు పెంచుచున్నది. రానురాను వస్తువులే దొరకవు. ఇంగ్లాండువారు యుద్ధ సమయమునందు మన దేశమునకే గాక యింక నెన్ని దేశములకో, గావలసినంత వస్తు సామగ్రిని బంప చాలరు. వారివై బదియన్న మహాభావమునకు దోడు మనకు గావలసిన వస్తు సామగ్రిని బంపు భారముకూడ వారియందు బెట్టుట భావ్యముకాదు. మనకు గావలసిన వస్తువులను తయారుచేయు లాంకావయర పరగణాలోని యాంగ్లేయులు దమ నేత పనుల నన్నిటిని విప్పివేసినట్లు తంత్రసమాచారముల వలన జెలిసినది. ఈ కారణముచేతనే మనదేశపు చూడి ధర తగ్గిపోయినది. తగ్గిపోవుటే కాదు కొనువారు కూడలేరు. తొట్టలాని పసిపిల్లలు ఆకలియొనపూడేదప్పుడు నిబ్బంది వాటిల్లినప్పుడు మొరబెట్టిన నేమిప్రయోజనము? పాలిచ్చు తల్లి యితరపనిమీద నున్నను పనివదలి బిడ్డకు పాలియ్యగలదు. మనకు బట్టలు నిష్పవస్తువులు పంచదార వగయిరాల్సినకే మన ముగ్ధులెరచి మొరబడినప్పు యాంగ్లేయులు యుద్ధపుటదావ డిలోనుండుటచేత మనకు దగినంత యుపకృతింజేయ జాలరు. వెంటనే యుద్ధము ముగియునని యంత వాదయుండక పోవ చున్నగాని యుద్ధము నేడో రేపో ముగియునను సూచనలు గనపించుటలేదు. ఏది యెటులున్నను స్వయం సహాయము వంటి మహాకార్యము మరయొక్కటి లేదు.

బట్టలు

మనకు బట్టలకరవు లేకుండ మన మే తగినన్ని బట్టలను నేయుట యవసరము. మనదేశమునందు నేన జేలునేత గాండ్రున్నారు. వారన్నవస్త్రములకే యవసరమగుచున్నారు. యూరోపువాసులు యంత్ర సాయముచే నేయు చిత్ర విచిత్ర వస్త్రములను మనవారు చేతితోనే సులభముగ నేయగలరు. మరియు యంత్ర సామగ్రితో జేయు నూలును మనముసల మ్ములు రాట్నములతో వడకగలరు. మనదేశమునకు గావలసిన బట్టలన్నియు మన నేతగాండ్రే నేయగలరు. మనదేశములో నుండు బట్టలనేయు యంత్రములుగూడ రాత్రిపగలను విరామ ములేక బరిచేయునని, గూలవడకు యంత్రములు విధి విరామములేక పనిచేయు నని మనకు బట్టలకు రానున్న కరవును మనము వెళ్లిగొట్టగలము. ఇదియుం జాల నేని నూతన యంత్రనిర్మాణము జేయుట యవసరము. నూతన యంత్రనిర్మాణము జేయుపని బొంబాయి, కలకత్తా, కాక్ పూరు పట్టణములలోనుండు భాగ్యవంతులు బూనవలసి యున్నది. మనమందఱు సాధ్యమయినంతవరకు నేమితకనూలొ గొట్టుములయూమున నడకించి బట్టలు నేయించుమనెద దేశ మనకు మిగుల జేయము చేసినవారగుదుము. మన నేతగాండ్రు మనమగ్ధములైన రాత్రిపగళ్లు పనిజేసేరే యంత్ర వస్త్రసామ గ్రినైన దయారచేయగలరుగాని వారికి నూలుకొను స్థిలిగతు లు లేకపోవుటచేతను భాగ్యవంతులగు వక్రకులు నూలును ప్రియముగనమ్మి బట్టలకు సరియైన ధర లియ్యకుండుటచేతను బట్టలునేయువారికి ప్రోత్సాహములేదు. భాగ్యవంతులు కంపెనీలుగ నేర్పడి నూలును దెప్పించి కొంచెము భాగముతో నేతగాండ్రకిచ్చి బట్టలను తమకు రెక్కవలాభమే బూనుకొని కొనుచుండునెడల బట్టలు నేయువారికి ప్రోత్సాహముచేసిన వారనుగుదుము. మరియు పడుగులుచేయుట కప్రమగుపని. పడుగులుచేయు చిన్నయంత్రములు గోదావరిజిల్లా రాజనోలు

తాలూకా మోరిలో కొందరు దెప్పించి పడుగులు చవుకగ దయారచేయించి యమ్ముచునేతగాండ్రకు ప్రోత్సాహముచు చున్నట్లు తెలియుచున్నది. అట్టి యంత్రములు నేతగాం ద్రెక్కవలాభమందు బ్రతిష్ఠలమందు దెప్పించి పనిచేయించుట యవసరము. మరియుకొక పనిచేయించవచ్చును. ఒక గ్రా మములో వేయివగ్గములన్నవనుకొనుడు. అట్టి గ్రామములో రు 10000 పనిజేల రూపాయలతో నొకచిన్నకంపెనీ యేర్ప రచి మూలధనమునిచ్చివారు (ఏ) లెగలి భాగస్వామిగాను నెల 1 క మగ్గము 1టికి రు 1 చొప్పున నిచ్చువాడు (బి) లెగలి భాగస్వామిగాను ఏర్పరచి మొదటి మాసమునందు వచ్చిన ద్రవ్యము భాగస్వామికి లేక యొక్కొక భాగమునకు నూరు రూ పాయాలచొప్పున బుణమియ్యవచ్చును. సదరు బుణమును నూటికి రు 1 చొప్పున ప్రతి నెలకు బుణము తీరేవరకు చెల్లించు చుండవచ్చును.

ఈప్రకారము చేదనేతగాండ్రకు సహాయముచేయుచు వారునేసిన బట్టలను వ్యాయమైన ధరకు కొనుచుండు నెడల కొంతకాలమునకు నేతగాండ్రందరు అమితవడ్డీలచే వాధించు వారినోటిలోనుండి బయటకు రాగలుగుదురు. మూలధనముతో నూలు దెప్పించి సరసముగు ధరలకు మరకొందరు చేదనేత గాండ్రకు సాయము చేయవచ్చును. దీని విషయమై నేను బాగుగ నాలోచించియున్నాను. ఎవరయిన సాయము కొర దులేని నే నా గ్రామములకు వెళ్లి వారికి గావలసిన సమాధాన ములు చెప్పగలను. నూలువడకు వారికి నీవిధముగ నె సహాయము చేయవచ్చును. ఇవి యొక విధమయిన పరపతి సంఘములు. వీనికి కో ఆపరేటివు క్రెడిట్లు సానయిటీల రిజిస్ట్రారుగారు దగినసాయముల జేసి చేయూత యొసగుదురు. కలకత్తాలో స్వదేశోద్యమ మున్నతస్థితిలోనుండు కాలమందు పెడన, చీకెల, జేటపాలెం, రాజాం, నారాయణవరం, తండ్రియా లేట్ల, వుప్పాడ పితాపురం మొదలగుప్రదేశములలో బట్టలు నేయుటయందు గనపరచిన శూరతకంటె నిష్పడు వేయి మడుగులెక్కువ గనపర్చుట యవసరము అప్పుడు నూతన యంత్రనిర్మాణములో గనపర్చిన శూరతకంటె నిష్పడుకొను శూరతను గనపించుటవసరము. మన యీ మంచి యుద్దయము నకు మనప్రభుత్వమువారు రన్ని విధముగ సాయము జేయుదరనుట నిశ్చయము. మనకు నేతయంత్రములకన్న నూలువడకు యంత్ర ములు విశేషముగ కావలసియున్నవి. అట్టి వానిని స్థాపించియు సహాయమొసర్చియు, రాజులు జమీందారులు వక్రకులు తదిత రులు తమకు శ్రీజాస్తి మహాప్రభువునందుగల రాజభక్తిని నింకను వెల్లడించవలసియున్నది. నేతపనివారలకు క్రొత్త విషయముల క్రొత్తపద్ధతులను నేర్పి క్రొత్త యంత్రసామగ్రి యొక్క యుపయోగము బోధించుటకు, బ్రభుత్వమువారే యుంచుటకు నిశ్చయించిన యుద్యోగియలరాకకు, నేతగాండ్రు నిరీక్షించుచున్నారు. — సశేషము.

గ్రామ్య గ్రాంధిక భాషలు.

[ఒక గ్రాంధిక భాషాభిమాని.]

పుష్పతోట - పిత్తనీరు - చిత్రవిచిత్ర నూతనపాటలు - సుగంధముక్కుచాడి - మోహినీ కేశవరా - మొదలగు దిక్కు మాలిన సమాసములొక్కమున నిరంకుశముగ, నిగ్భయముగ, నిరాపాటముగ, నోటను చేతనుగూడ వాడబడుచున్నందులకే యాంధ్రభాషాభిమానులు కొంతవిచారింపవలసి యుండగా నేడు వాని యన్నిటి తలలవైకెక్కి తాండవమాడగల దామణ సమాసము “వాడుకభాషాభిమాని” యని కొత్తగా దల నూపినది. దక్షిణ ఇండియా ఇనుపదారి ఇత్తూరికి మహా సంకర సమాసములు కేవలభాషా భానరూపలచే గల్పింపఁ బడిన వగుటచే వానినిగూర్చి విశేషించి యోజింపదగినది. కాని, ఇదియేమి “వాడుకభాషాభిమాని” యని యాప్రబల ప్రయోగమేమి? ఈ శబ్దసన్నిపాత మెవనిచే సృష్టింపఁ బడినది? భాషాభిమానిచేతనే గ్రాంధిక వాదపరిశీలనా పటిష్ఠుడైన భా షాభిమాని చేతనే. ఆహా! ఆయిన దేదోయెవని కాని యీ సమాసమున కింక గలియెట్లు? దీని నిర్వచనమందు మనకు గ్రామ్యవ్యాకరణ సృష్టికర్తలని “వాడుక భాషాభిమానిచే నెన్నబడిన అర్థము” గా రక్షణపడుదురా? మారీసుగారు దారి మాపుదురా? మనవ్యమాత్రున కిది లాంగ్లదగిన దగునా? అది యటుండగా మొదట నిది యేభాషాసమాస మనిపించు కొనును? వ్యావహారికమా? దేశ్యమా? తత్సమమా? గ్రామ్య మా? వ్యావహారికసంకరమా? దేశ్యతత్సమమా? తత్సగ్రామ్యమా?

నియమహితమైనయెడల. భాష సంకరమే రూపము చెడి, హాస్యాస్పదమై, యర్థహాస్యమై ధ్వస్తమైపోవునని చెప్పటకు సహసనడకముల బోధించుటకు ఆంధ్రదేశమంతయు వినబడునట్లు ఘోషించుటకు ఈ యొక్క సమాసము చాలదా. ఈ యాపత్తు భాషకు దాపురించుచున్నదను భయముచేతనే కదా, యాందోళనము చేతనేకదా, యభినవాంధ్ర గ్రంథపరి నము మా చాలక కక్కజలేదని విద్యాధికారులతో నాంధ్ర భాషాభిమానులందఱు కైకకంఠ్యముగఁ బ్రతికాముఖముల మొల వెట్టుకొనిరి.

ప్రస్తుత గ్రాంధికభాషా గ్రంథకర్తలు మాత్రము దమ సమాససృష్టి చేయుటలేదా? యని మన వాడుకభాషాభిమాని యాత్మసంతుష్టికొఱ కడుగవచ్చును. చేయుటలేదని యెవ్వరు చెప్పరు. వ్యాకరణజ్ఞానము తక్కువయగుటచే వారు చేయ చున్నారు. వ్యాకరణమును దగులఁబెట్టవలయునని క్రొత్త తెలుఁగుటయ్యలచేయుచున్నారు. పూర్వకవులప్రయోగముల జ్ఞప్తిలేక వారుచేయుచున్నారు. వారినిబుద్ధిహీనులనిపించుటకు వీరుచేయుచున్నారు. ప్రమాదమున వారు చేయుచున్నారు. బుద్ధిపూర్వకముగ వీరుచేయుచున్నారు. వారు సామాన్యతై దవ్వలను గొంచెతుల దవ్వలనే తెలియక చేసినారని వారివై నిరసాగ్రబుద్ధిచే వీరసాధారణతుల దవ్వలను మహాహేమ ముల నెఱింగిచేయుచున్నారు.

“వాడుక భాషాభిమాని” యను సమాస మెంత వింత రూపముగ గలిగినదో యీభాషాభిమానివాత యంత వింత వైఖరిగనున్నది. ఇంతకాలమునుండి వీరు గ్రామ్య గ్రాంధిక భాషావైరమును గనిపెట్టి నప్పటికిని దాని తత్వమేదియో వీరి తలకెక్కినట్లే కనబడదు. వాదాంతమేదియో, నిర్వివాదాంత మేదియో తెలిసినట్లుకూడఁ గనబడదు. సాంసారిక నిత్య కృత్యములలో విషణులలో, వ్యాయసభలలో, బురాణాది గ్రంథబోధనకాలములలో, మనము వ్యావహారికభాష నుపయోగించుకొనుట లేదని యెవరనిరి? అట్టిలు, పత్రములు, మొదలగు వ్రాసెలలో వ్యావహారికభాషయే యుండవచ్చు ననియు, చాతకులకు భాషాభివృద్ధియు జ్ఞానాభివృద్ధియు గలగఁజేయఁ దగిన సద్గ్రంథములను మాత్రము గ్రాంధిక భాషలో వ్రాయవలయుననియు నట్టి గ్రంథములే! బాలరకుఁ బరనార్థములనియు గ్రాంధికభాషావాదులవాదము కాదా! అట్టిచో బ్రహ్మశ్రీ సోమనాథరావుగారు, సరసింహముగారు వ్యావహారికభాషలో నుపసంధించిరని “వాడుకభాషాభిమాని” యాజ్ఞేపించుటయెంతలకు? గ్రాంధికభాషలోనుపసంధింతుమని వాతవ్యతిరోడను జెప్పియుండలేదే. అదిగాక యాంధ్రమున నుపసంధింపము నిచ్చుపద్ధతి కొలదికాలమునుండియే మనదేశమున వాడుకలోనున్నదనియును, దొందరగ మాటలాడవలసి వచ్చిన పుడువ్యాకరణవిరుద్ధములగుశబ్దములు ప్రయోగింపఁబడుననియు నందులకు సభ్యులు తమ్ము తమింపవలసినదనియు, నలవాటు చేసికొన్నయెడల గ్రాంధికాంధ్రమున ఘపస్య సిం చుట యాంధ్రుండగు వానికి విశేష కష్టము కాదనియు, బ్రహ్మశ్రీ కూచి సరసింహముగారు పెక్కుమాటలు సభలలో వినయపూ ర్వకముగఁ బలికిరని వినుచున్నాము. వీరు వ్యావహారిక భాషలో దెలిసియో తెలియకయో యుపసంధించినందువలన వీరవాద మునకేమి యధ్యంతరము వచ్చినదని “వాడుక భాషాభిమాని” గారధిజ్ఞేపించినారు? పాతకాలాత్ములగు సద్గ్రంథములు ప్రాచీనాంధ్రములో వ్రాయవలయుననిన వాదమునకు “వక్త” యనివారిచే గౌరవింపఁబడిన సోమనాథరావుగారి యుపసంధి ములోని వ్యాకరణ దోషములకేమి సంబంధమున్నది? “వాడుకభాషాభిమాని పితాపురంచారు దండయాత్ర నడపి న్నూన్నారకదాఅని” వాడుక భాషాభిమాని గారు నెలవిచ్చిరి. “అభినవాంధ్రగ్రంథములం” దసహ్యతయొక్క పితపుర జనులకేనా? ఒక్కగోదావరిజిల్లాకేనా? ఇట్టి జిల్లాల వంటిపదునాఱుజిల్లాలవారికి, వీరపురమువంటి యనేక సహస్ర గ్రామములలోని వారికి, నాంధ్రదేశములో నాంధ్రులై పుట్టిన యెల్లవారికి, విదేశములనున్న యాంధ్రులందఱకుఁ, దమభాషాపాఠశుద్ధ్యమును దామునిలుపుకొనఁ బ్రయత్నించుట దండయాత్రయే యగునెవల నిది యొక సరసింహముగారి దండ యాత్రకా. ఆంధ్రదేశవాసులగు ననేకకోట్ల సరసింహముల దండయాత్రయని నిశ్చయముగ నమ్మవలయును.

“వాడుకభాషాభిమాని” మన అదిపూడి సోమ రావుగారి దేవయోపన్యాససభలో పాగొల్పవలసినత్రా పా పారాయణమున నాకాశముమీది కెక్కించినారు. వారియుపన్యాసములు గ్రామిమొసలలోని కెక్కింప వలసినవనియుఁగా కితములపై దింపింపవలసినవనియు గాఢముగ మనసున, బట్టింప వలసినవనియు నర్థమిచ్చు మాటలేమేమో వ్రాసినారు. ఈ సంకర్షముననే “తేట తెలుఁగుమీద కత్తికట్టి చేస్తావున్న

[శ్రీహరింజీ ప్రభువు ఇండియానుండి వెళ్లుచున్న సైనికుల ఆలుబిడ్డల పోషణార్థమై స్థాపించిన నిధికి మనదేశమందలి రాజాధిరాజులు, జమీందారులు, ఇతర మహాజనులు కావలసినంత ధనమొసంగుచు శ్రీవారియెడ వాణిభక్త్యనురాగములు నిరూపించుచున్నారు.]

యుద్ధములో సమ్రాట్ నాస్త్రియవలె ఉపయోగపడ్డది కూడా వాడుకభాషయే" అని వాగ్దాసివారు. సోమనాథరావుగారు మొదలగువారు వాదములలో గెలుచుట వ్యావహారిక భాషా ప్రయోగము వలననేనా? ఇదియొక వింత చర్చలో పాతు కల్పనము ప్రధానమా? భాష ప్రధానమా? వ్యావహారిక భాషాబలముచేతనే గ్రాంథిక యుద్ధములు గెలుపు సిద్ధియు నెడల నబుద్ధిపూర్వకముగఁ తొందర చేతఁ దప్పులు మాటలాడు సోమనాథరావుగారి కంటె బుద్ధి పూర్వకముగ, నిర్లక్ష్యముగఁ దప్పులు. వారికంటె నధికముగ మాటలాడగల "వాడుకభాషాభిమాని" గారెందులకుఁ భాడిచి గెలవేక పోయినారు? కారణకల్పనము ప్రధానముగాని గ్రామ్యప్రయోగముకాదే? సభలకు వచ్చే గౌరవం చెప్పించిన అంశములలో సదరుసందర్భములనుబట్టి కలుగుతుంది. అని వీరే మఱి కొన్ని పంతుల దిగువ వ్రాసియున్నారు. ముందు వాక్యము వెనుక వాక్యమువలన దిగుదుదా? గ్రాంథికభాషా భాదలకున్న బలము వ్యాకరణము, పూర్వకవిప్రయోగము, పొండిత్యబలము, నియమబలముకాని, వ్యావహారిక భాషాబలము కాదు. వారి వాడుకభాషయే వీరి యుద్ధములలో సమ్రాట్ నాస్త్రియవలె నుపయోగపడిన దనుకొనుటకంటె బ్రాశ్రి పురాణమంద మల్లయ్యకాస్త్రిలవారి గ్రాంథికవాణి బ్రహ్మ స్త్రియవలె నుపయోగపడినదని 'వాడుకభాషాభిమాని' గారు నెలవిచ్చియుండినయెడలఁ గొంత యధార్థముగ నుండునేమో కాని వారు యాధార్థ్యము నంతగాఁ బరిగణించుచున్నట్లుగ వదలుచున్నది. లెనుకు, బందిరు, సభలలో మాత్రా నింపిన ఆదిపూడి సోమనాథరావుగారికి (విశాఖానుకు వీరు వెళ్లిరికాని యట మాటలాడలేదు) తెలుగు దేశమంతా తిరిగి అటు బిరుద మొసంగినారు. జరిగిన యిరువదిరెండు సభలలోఁ బది సభలలోఁ బరిశుద్ధభాష నుపన్యసించిన బ్రాశ్రి మల్లయ్య కాస్త్రిలవారి చేరెనఁ దలనెట్లరైరి.

"బోరా కాలమహిమ! ఇక వాడుకభాషకు లక్ష్యము లేదని మొదలెట్టడం యెందుకు? యామహాపండితులు సభలలో చెప్పిన (వాసికొని చదివినవికావు) ఉపన్యాసములే వాడుక భాషకు లక్ష్యము. సోమనాథరావుగారిని నేనెరుగుదును. వారి సమ్రాట్ నాస్త్రియవంటి ఉపన్యాసములు ఎన్నో పర్యాయములు విన్నాను" అని "వాడుక భాషాభిమాని గారు, వ్రాసి నారు. వాడుకభాషకు లక్ష్యము సోమనాథరావుగారి వాణి యా? బోరా! కాలమహిమ! మొదట నేర్పాటుచేసికొనిన బహుజన ప్రయుక్తమైన భాషయను లక్ష్యముపోయినదా? దానితరువాత దైన యుక్తమనాకుల భాషయనునది గతించినదా? దాని తరువాత దైన శిష్టాచార్యుల మనునది నష్టమైనదా? దాని తరువాత దైన బౌద్ధతగా, నిదానించి, నిమృత్యముగా, నుచిలిముగా, సమయానుగుణముగ, మాటలాడినభాష" అనునది సమాప్తిచెందినదా? దానితరువాత దైన (కొడుకులు తల్లితండ్రులతోడను, కొడంగ్రు మానులతోడను మాటలాడునట్టి మాటలాడి పస్తాయంపనట్టి భాష" అనునది పంచపంగాళ మైనదా? దాని తరువాత దైన ఋషివ్రతములలోను స్థిరమగు శాసనములలోను గొన్నికొన్ని గ్రంథముల వ్యాఖ్యానములతోను వ్రాయబడినట్టి

భాషయనునది పటాపంచలైనదా! చివర కూరిపీడుగు పీ. నెట్టినిఁ గట్టుకొని పోయినట్లు వారి లక్ష్యము మాసోమనాథ రావుగారి మోక్షంబు బడినదా? బోరా! కాలమహిమ! నియమము వదలినవాడెవ్వరూ లెట్లుండునని లోకమునకు వీరు చెప్పక చెప్ప చున్నారు. — సశేషము.

కర్నూలు మండలసభ.

(మావీరేభువని యుద్ధమండి)

ఆంధ్రదేశమునందు ప్రారంభమై వృద్ధియగుచుండు నూతన వికాసపు మాహత్తరశక్తిచే నిదివరకు గొందమైన సాంఘికజీవమును కనుపరచుకుండిన ప్రాంతములు ప్రజాపక్ష మున నుత్సాహవంతములగుట తటస్థించినంతలకు సంతోష వలసి యున్నది. కడచిన శనివారమునాడు కర్నూలునందు మొదటి మండలసభ చేరెను. ఆపట్టణమునందు వైశ్యులు మండలసభా సందర్భమున ప్రముఖులయి కానవచ్చుట మండలపు భాగ్యభివృద్ధికి శుభసూచకము. ప్రతినిధుల యుత్సాహ మున్న సేతుల సంఖ్యయు, సమావేశమునకు జేయబడిన ఏర్పాట్లను సభా ప్రారంభమున ముద్దులాలుకురీచి చిన్ని కన్నెకలు పాడిన వండేమాతర గీతమును, హృదయ రంజకములయి యుండెను. వికోపాయందలి మహాసంగ్రామపు కారణముగ నీ మొదటి సభా సమావేశముయమున కర్నూలు పురవాసుల కును, మండలాధిపతి, వహించియుండు ప్రభుత్వాధికారుల కును పరస్పరముగల హృదయగౌరవములు స్ఫుటముగా కన్పితము లయినవి. కలెక్టరుగారగు వర్మకొ. వి.సి.ఎస్ గారు సభకువిచ్చేరి యుటగాక యుద్ధమునుగురించి చేసినతీర్మాన ముపబాదించుటకు బుర్యము ఉపన్యాసముగూడ వినిపించువారయిరి. యుద్ధము జరుగుచుండినందున నిట్టి సమావేశము లావలయు నని కొందఁ గభిప్రాయపడుట పొరలొటనియు, ప్రభుత్వాధికారు లందరును ఎలప్పుడును, సర్వస్వము కారనియు, కావున వచ్చు తులుచెప్పనదివివరలసియుండుననియు వాక్చిక్రివీరుయుద్ధము గురించి చెప్పచు, యుద్ధమువలన నేమిఫలముగలిగినను గలుగ కున్నను నొక్కఫలము గలుగగలదనిరి. మోక్షంబునైవీకులు శ్వేతవైసికులతో కలసి యుద్ధభూమియందు నడచిపోవుటచేత మోక్షంబులు నల్లవారగుటచే అధినివేళములలో నిదివరకు సంభవించియుండు సమస్య కులభేదముగా తీరుటకు మార్గ మేర్పడు ననిరి. తెల్లవారు నల్లవారను విభేదము సమయగలదని యభిప్రాయ పడిరి. గౌ. కేశవశర్మగారు తీర్మానము నామోదించుచు నుపన్యసింపచుటలో చెప్పినీతిని యుద్ధము విరోధాను నుపద్రవకర యైనను ఇండియాకు లాభప్రదమయి. ఇదివరకు విద్యా వంతులు ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలనియు, విరోధులనియు తలంపచుండిన మండలాధికారులును, తిన్నతావలంబకులగు నితిరాధికారులును ఈవిద్యావంతులే సరియైననీతిని ప్రజలకు విషయములను బోధింపగలవారును నిజమగు సామ్రాజ్యశక్తి రూపగలవారును ననుటనుగ్రహించి విద్యావంతులను, విశ్వసనీయ ప్రయత్నించుట ముందునకు మేలుకలుగునను ఆశను బుట్టించుచున్నది.

కర్నూలుమండల సభాహృదయ సంఘాధ్యక్షులగు రావుబహదరు నరసింహారావుగారి యుపవాద్య సము ముఖ్యముగా మండల విషయములకు సంబంధించి యుండెను. వారు చెప్పిన విషయములను బట్టి ఆజ్ఞానమును వ్యవసాయసేవనంతటి విద్యాలయము లైకము 500-1000 జనసంఖ్యగల 121 గ్రామములలోను 1000 2000 జనసంఖ్యగల 28 గ్రామములలోను 2000కు మైదిన జనసంఖ్యగల మరయొక గ్రామములోను లేవనియు, 5000 జన సంఖ్యగల బస్తీగ్రామములు ఏడున్నను కర్నూలు సంద్యాల పట్టణములలో తప్ప మరెచ్చటను ఆసంపూర్ణమైన మధ్యమ పాఠశాలయైన లేదనియు తెలియుచున్నది. విద్య యంత కరవుగానుండుమండలము తలమొత్తినలేదనిన నేమి వింత? ఈకరవుకు కారణము ప్రజలకు విద్యాభిమానము లేకపోవుట గాదనుటకు కర్నూలునందు నిండి పాఠశాలలుమండలంకెండు త్రిమ విద్యాలయములును కళాశాలకై ప్రజలు కనుపరచుచుండు నుత్సాహములును సాక్ష్యములు. గ్రామసీమల పారిశుధ్యమును గురించి చర్చించుచు నిదివరకు వావిషయమున పరిచేసిన గ్రామములకు ప్రభుత్వమువారు సాయముచేయునన్నారని, ఇటీవల వారు ప్రకటించిన యాత్రపును నరసింహారావుగారు ఫలవంతము కాజాలదని ఆకార్యములకు పంచాయతుల నేర్పరచి పనిచేయుచుటకంటె మంచి మార్గము కానరాలేదనిరి. వైద్యసహాయమునకై కర్నూలుజిల్లాలో ప్రభుత్వము వారు జనసంఖ్యను పట్టిచూడ మనుష్యులకు 40 డబ్బుల వంతున కర్నూలుజిల్లామన్నట్లు తెలియుచున్నది. జిల్లా సర్జనుగారి జీతము తీసికేసినయెడల మనుష్యులకు రి వైసలగుచున్నది. 70,000 ప్రజాకొక్క యాసుప్రతియనియు తేలుచున్నది. నరసింహారావు గారు జిల్లాబోర్డు లోకలు బోర్డులలోని ప్రాతినిధ్యమును గురించి చెప్పచు తిహాసీలుదారులు మొదలు గ్రామాధికారుల వరకు నుండు ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రతినిధులగుచున్నారనియు ప్రభుత్వమువారి నీవిషయము ప్రశ్నించుచు వారు కర్నూలు జిల్లా కలెక్టరుగారికి వ్రాసినామని తెల్పియు నిటీవల నైమగురు తిహాసీలుదారులు సభ్యులుగా నిర్వచింపబడినట్లు తెల్పిరి. స్వపరిపాలనయని నేరుపెట్టి యీకీతి ప్రభుత్వాధికారులను నిర్వచనమునకు నిలుపుటయు వారిమూలమున ప్రభుత్వపక్షపు సంఖ్య హెచ్చుచేసికొని ఇచ్చిన బహుస్వల్ప స్వాతంత్ర్యము లయినను నిరుపయోగము లగునట్లు చేయుటయు, ప్రజాపాలన పరులగు మన ప్రభుత్వమువారు సహింప దగినదిగాదు. ఈ స్వపరిపాలన విషయమును గురించియే చెప్పచు మృగిసిపాటిలేలు బొమ్మలాటల క్రిందికి దిగి యుండుటను వివరించి సభాధ్యక్షులయిన దివాన్ బహదరు కరుణాకర మీనక్ గారు తప్పుపద్ధతి ప్రారంభించి అది పరాజయ మందగా మోదవులు స్వపరిపాలనకు పరికరానుట సమంజసము గాదనియు, స్వస్వతంత్రము లిచ్చి చూడ నగు ననియు, సభిప్రాయపడిరి. కావున త్వరలోనే ఈవిషయమును గమనించి ప్రభుత్వమువారు, తగిన యుక్తరవుల పాలించెదరని నమ్ముచున్నాము. నరసింహారావుగారు ఆంధ్రోద్య మాదర్శములను బుద్ధిమంతులందురును సంగీకరింపవలసినవి నడిచి విశ్వవిద్యాలయభూమిను నెక్కువనొక్కి చెప్పట దత్తమండలములలో నాంధ్రోద్యమము నెడల లోకమునకు గొప్పదరు కనుబరచ ప్రయత్నించునంత కృత్రికేభాషను లేదనుట స్పష్టము. శుభసూచనలతో ప్రారంభమయిన కర్నూలుమండల సభ ప్రవృద్ధిచంది ప్రకాశించి విజృంభించు గాక.

ఇక స్వార్థరచన న్యవహారములు.
వారతనమువారి ప్రకటన.
సిల్లా ఆగస్టు 21:— దొరలెనము వారిచే గిల్లు ప్రకటించబడినది:— యుద్ధసమయములో సరకులు తీసికొని పోవు ఓడలకును, నౌకలకు నష్టము కలుగుతుండఁ బ్రీతిపొందెననునారు కొన్ని ఇకన్నారన్న యేర్పాటులనుచేసిరి. ఈ పద్ధతి ప్రకారము ఇండియాలోకూడ చేయుట కాలాచించుచుండినకారి ఇండియాలోని ప్రాంతి అధీశులలో వ్యవహరించుటకు విలువదని మానివేయబడినది. గ్లాసుగో, లివరుఫూలు పట్టణములలో నిట్టి కార్యాలయమును నెట్టుటకు విలులేక. అదియునుగాక గ్రేటు బ్రిటనులోకూడ కీగిరి మరి కొన్ని స్థలములకు వ్యాపింపచేయుటకును కాలచిత్రమున్నది. అందుచే హిందూదేశమునకును వర్తింపచేయుటకునులేదు. ఆయినప్పటికి నిదివరలో తెలియజేసియున్న మూడు సంఘములలోను కజిస్తురచేయబడిన ఓడలను, వాననౌకలను, వారివారి లంచము ఏజెంట్లు స్వయముగా దోహదులుచేసి పట్టణాపొంత మీదట నీ యేర్పాటుల ప్రకారము ఇకన్నారన్న చేయుచు కొనవచ్చును. లండను బహులో నెండగో, లివరుసరకులను భిమాచేయుచుకొనుచున్నారు.

ఆంధ్రవత్రిక.

ఆంధ్రనామ సం॥ ఛాందసద శు గి లు

మంగళవారము.

సంగ్రామ రంగస్థితి

అనేకానేక హింసల బలములు రణరంగమునందు గూడినపుడు యుద్ధఫలమును నిర్ణయించుట కష్ట సాధ్యము. ఆస్తియాదేశము యుద్ధము నారంభించినది. స్వయందేశమునకు గర్వభంగమును జేయుటకై ఆస్తియా ముందువెనుకలను బరికింపక యుద్ధమునకు దుమికినది. ఫిరంగులనుగాల్చి జెల్ గ్రేసు వట్టణమును తగులబెట్టినది. కాని, పూనిన పనిని న్యాయపరమములు తోచదు. ఆస్తియాసామ్రాజ్యమునకునుశిక్షిత్వపైధముగనున్న సైనికులు 425,881 గలరు. శిక్షణమునుగొందిరాగలసైనికులు 810,000 గలరు. మొదటకూడిన సైన్యనివహము లింతవరకేమి సాధించినది విచారయోగ్యము. స్వయంనుల నోడించుట మొదటిపని. స్వయంనుల నోడించుటకు యులు స్వయంనులచే లోడినిబట్టగ నోడినవి. 4500 కేడిలును, కొన్ని ఫిరంగులును, ఇతర నామానులును స్వయంనులకు జక్కినవి. ఇంతటితో స్వయంనులపై దండయాత్రను నాస్తియా చాలించుకొని రుస్సాపై సైన్యముల నాయత్తము చేయుచున్నటులు ప్రకటించబడినది. రుస్సాపై దాడివెడలుట కాస్తియా దేశమునకు శక్తిలేదని యంతవరకును జరిగిన యుద్ధముల నలర స్పష్టమగుచున్నది. రుస్సా దేశము ఆస్తియాపై దాడివెడలి క్రాస్సికు దగ్గర నాస్తియనుల నోడించినది. ఇప్పుడు స్వయం, మాంటి సిగ్రో, రుస్సా సైన్యములు ఆస్తియా దేశముపై దండయాత్ర కువక్రమించినవి. మూడురాజ్యముల బలముల నెదుర్కొను సామర్థ్యము ఆస్తియా కెంతగలదో ముందు తెలియ వలసి యున్నది. ఆస్తియా దేశమునకు, రష్యనుల దండయాత్రను జర్మను దేశముపై నాపుట రెండవ పనియై యున్నది. ఆపనిని నిర్వహించుటకును నాస్తియాకు శక్తిలేదని రుస్సా దండయాత్ర నలన స్పష్టమగుచున్నది. ఆత్మనునందు జర్మను సైన్యములకు వ్యతిరేక ప్రాచీన ప్రవాహము నరికట్టుట యాస్తియాను సైన్యముమొక్క మూడవపని. ఆత్మనునందు ప్రాచీన విజయమువలన నాస్తియాను శిక్షనైనను నిర్వహించ జాలినటులు తోచదు. ఈ కార్యక్రమములుండగా పోలులు, జెక్కులు, స్లావులు తిరుగుబాటును జేయుచున్నటులు వదంతిగలరు. ఈ వదంతి నిజమైన ఆస్తియా సామ్రాజ్యము యుద్ధాంతమున విచ్ఛిన్నమగుట కేమియును సందియములేదు. పోలులు, జెక్కులు, స్లావులు సామంతులము నాస్తియా పట్లను జూపుచురని నమ్ముటకు ఏలులేదు. స్వయంనులు హింసాయాపై దాడివెడల నున్నారు. ఆస్తియాను బాగుగ రష్యను లోడించిన సామ్రాజ్య విచ్ఛిన్నము ధ్రువముగ నోచుచున్నది. జర్మను లోకవేళలు పొందినను నాస్తియాను సామ్రాజ్య శిక్షణము సంతోషాత్మకము. ఆసమర్థతను జూపిన యాస్తియా సామ్రాజ్యము పట్ల జర్మనులుగాని స్లావులుగాని శరవమును జూపుదునని విశ్వసించుటకు ఏలులేదు. ఆస్తియా దేశబలశక్తి యిటులుండగా

జర్మను దేశ సైన్యములు శక్తి వంచనలేకయు, రణరంగమునందు ధైర్య సైన్యములతో బాటుపడుచున్నవి. జర్మనుల సంపూర్ణబలము పడమటి సరిహద్దు నందుకుట వలన తూర్పు సరిహద్దులందు వారి సైన్యములకు రష్యను సైన్యములవలన పరాజయము గలుగుట సహజము. లోక దృష్టియంతయును నిపుడు బెల్జియముపై మరల్చబడి యున్నది. ఆదేశము కురుక్షేత్రమువలె మహా సంగ్రామమునకు రంగముగ నున్నది. బెల్జియమునకు దక్షిణమునందున్న మాన్సు, మార్లెరాయి, నామూరు, లీజి వరకు జర్మను సైన్య నివహములు గూడియున్నవి. జర్మను సైన్యములు మార్లెరాయికి పడమటి వైపునుండి ప్రేంచి దేశమునందు జొరబడవలయునని యత్నించుచున్నవి. ఆ ప్రాంతములందు 5,00,000 జర్మను సైనికులు విడిసియున్నటులు తెలియుచున్నది. ఆ సైన్యము నెదుర్కొనుటకయి ప్రేంచి సైన్యములు ప్రేంచి దేశమునందున్న మాబర్గునుండి గిజెలువరకు దక్షిణముననున్నవి. ఆరెండు దగ్గములను పునాదిగ నుంచుకొని మాబర్గునుండి ఛార్లెరాయి మీదుగా నామూరు వరకును, గిజెలునుండి నామూరువరకును వ్యాపించియున్నవి. ప్రేంచి సైన్య నివహములకును, జర్మను సైన్య నివహములకును, ఛార్లెరాయి మొదలు నామూరు వరకును రమారమి నలువదిమైళ్ళ మొనగలదు. ఆ మొనను సంరక్షించుటకై యుభయ సైన్యములును పూర్వ ప్రతిపూర్వముల పన్నుచుండును. ఆపూర్వ ప్రతిపూర్వ బలమువలనను, సైన్యముల బలాబలమువలనను యుద్ధపర్యవసానము నిర్ణయించబడగలదు. ప్రేంచి సైన్యమును జర్మను సైన్యమువలె విశేషముగ సీప్రాంతమున గూడియున్నది. ఆంగ్ల బెల్జియము సైన్యము లేప్రాంతమునుండి పనిజేయునది ప్రస్తుతిము తెలియదు. పత్రికముద్రణమునకు సిద్ధమగునపుడు నామూరుకోటలు జర్మనులవశమైనటులు తెలియుచున్నది. నామూరుకోటలు పడుటవలన ప్రేంచి సైన్యము లింతవరకు తూర్పుననిలచిన ధోలను సాలనుకర్వత ప్రాంతములను వదిలి నాన్సిద్గు ప్రాంతములకు తగ్గవటులు తెలియుచున్నది. పూర్వపు కారణము నామూరుపడినందున నాప్రాంతమునందు సురక్షితమైన దగ్గములేదు. ధోలను ప్రాంతము పర్వతమయము ననమయముగ నుండుటవలన సంరక్షణము ప్రయోజనకరముగాదు. నాన్సిప్రాంతము నుండి కోటలుండుటవలన సంరక్షణము సులభసాధ్యము. జర్మనులు తూర్పునుండియును నుత్తరము నుండియును ప్రాన్సు దేశమునందు బ్రవేశింప సన్నాహములను జేయుచున్నారు.

మొదటి కర్నూలు సంఘసంస్కారణ సభ.

మొన్న శనివారము ఆదివారములనాడు జరిగిన కర్నూలు మొదటిమండల సభా సందర్భమున సంఘసంస్కార సమావేశము గూడ దివాన్ బహదూరు వి. సుబ్రహ్మణ్యము పంతులవారి యగ్రాసనాధిపత్యముక్రింద నడచెను. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగ నుండిన డిప్టీ కమిషనరు సభు. సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు ఒక్కగంటకాల మాంగ్ల భాషయందలి ప్రాథోపన్యాసము జదివిరి. కీర్తిశేషు

లైన న్యాయమూర్తి రెనడేగారి పద్ధతుల ననుసరించి సంఘసంస్కారమునకు ప్రారంభి చేవలయు ననుట ఏరి యాదర్శము. అగ్రాసనాధిపతులవారును నీయాదర్శమే కలవారనుట నాన్ధ్రలోక మెరిగియే యున్నది. వీరు అంత్యోపన్యాస మాంగ్లముననే చేసి అందులో "తెలుగులో మార్లెరాయి ప్రాయము అందరు అలవాటు చేసికొని నేర్చుకొనవలెను" అని చెప్పువారయ్యను ప్రథమోపన్యాస మాంగ్ల భాషయందే చేయునారైరి. కడపట దొర్లి నభాష మొదట నేల దొర్లి యుండరాదో తెలియరాదు. వీరు సంఘసంస్కారవిషయమున సానుభూతి చూపగల యంతటి మాత్రము ధైర్యము గలవారైనను నిరసింపరాదనియు వ్యతిరేకభావ మెక్కుడుగా నెచ్చటనుండునో అచ్చట ఆచరణము ప్రయత్నింప రాదనియు సంఘమునుండి విడగొట్టికొని వెలివడి పోట్లాడి చెడుపుకొనుట తమ యభిప్రాయము కాదనియు నుడివిరి. సంఘసంస్కార సభయందగ్రాసన మలంకరించి ఇంత సీరసమగు పల్కులను పల్కి వాక్సాత్ర సంస్కారముల సమర్థింప జూచుకొనుటయు ప్రథమోపన్యాస మాంగ్లము నను సంత్యోపన్యాస మంతకంటె మెరుగగు తెలుగునను జేయుటయు వీరికి నైజమగు సంతత ధోలాయమాన స్థితిని నిరూపించుచున్నవి. వీరె చెప్పినట్లు "వీరియాధిపత్యముక్రింద చేయబడిన తీరానములు సాధారణ సంస్కారులు అమలులోపెట్టుటకును వీలుగాలేవు. ఆదర్శములుగా గణించుటకును దగినవికావు" వీరిమతమునుబట్టి అప్పులులో బెట్టతగిన తీర్మానములే యుండవని మ. యభిప్రాయము. పూర్వచార పరాయణులగువారు కొందరు కొన్ని తీర్మానములను గురించి చర్చించెదమనియు అనుకూలము కలిగించ వలెననియు నడిగి నట్టును సుబ్రహ్మణ్యము పంతులువారు ముందుగా తమకు తెలుపనందున వ్యవధియిచ్చుటకు వీలు లేదని చెప్పినటులు తెలియుచున్నది. పంతులువారు పూర్వచార పరాయణుల ప్రార్థన నంగీకరించియుండిన సమావేశముత్పూర్వ వంతెమైన నైయుండునెమో? పంతులు వారికి యుద్ధమే అన్ని కాలములయందును అన్ని యవస్థలయందును తమ కలవరింపుగా నున్నదట. సార్వకము కాకూడదని కూడ వీరు మొదట నభిప్రాయపడి అట్లే తెలిపిరట! కర్నూలు కలెక్టరు గారును జల్లా జజ్జిగారును ప్రబోధించిన వెనుక కూడ వీరికి యుద్ధపు కలనరింతలు పోలేదు. ఇట్టి వారగ్రాసనాధిపతులగుటచే కర్నూలు సంస్కార సభ సంస్కార సభల పైనిదివరకు వచ్చియుండు నిందకు నిదర్శన మయినది. సంఘ సంస్కార సభలు రాజకీయ సభలకువెంట నంటియుండు లోకలు మాత్రముగ పరిగణింప బడుచున్నవనుటను నిరూపించినది. ఇక మీదైనను కర్నూలు సంఘ సంస్కారసభవారు అత్యవసరమగు సంస్కారముల పట్ల తగినభక్తి కలవారై న్యాయ్య విమర్శ కేమాత్రమును జంకక ఆదర్శముల నిలుపుకొనుట యందును శక్తి వంచనలేక కార్యపరత్వమునకు బూనుటయందును దీక్షాబద్ధులగుదురని నమ్ముచున్నాము. ఈ సమావేశమునకు ముందే సంద్యాల పురవాసులు నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘము నెలకొల్పియుండుటయు కర్నూలున నిట్టి సంఘమును నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచుండుటయు సంతృప్తికరము.

ఐరోపా మహా సంగ్రామము

సర్వీయనుల దిగ్విజయము.

జర్మనులు నామూరుకోటను లోబరచుకొనుట.

జపానువారు సింగుటపురుపై ఫిరంగులు వేయుట.

ఇంగ్లాండు.

బ్రిటీషు కాలనీలు.

వాలంట్టియ.

లండను ఆగస్టు 24:—లక్షకుండు కెనడాదేశీయులు యుద్ధభూమికి వచ్చేదముని చెప్పినారు. 27 వేలమంది ఇదివరకే యుద్ధస్థలమై యున్నారు.

బ్రిటీషు సేనలు.

బెల్జియములో యుద్ధముచేయుట.

లండను ఆగస్టు 24:—బ్రిటీషు సేనలు బెల్జియము దేశము నందలి మాన్యువర్జ జర్మనీసేనలతో ఆదివారమునాడంతయు యుద్ధముచేసినవి. శత్రు సేనలకు ఎంతమాత్రము చోటియ్యలేదు. అని వార్తాప్రకటన సంఘమువారు తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లాండు యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 24:—సేదు ఇంగ్లాండులో వ్యవహారములు చురుకుగా జరుగుచున్నవి.

ఆఫ్ఘిస్తాన్, కిచరరుగాన్లు.

ఆఫ్ఘిస్తాన్ గురించి రాత్రి ఒంటిగంటవేళ డోనింగు పీఠిలోనున్న ఆఫీసుకువచ్చిరి. నేటి ఉదయము 8 గంటలవేళ కిచరరు ప్రభువుగారిని కలసికొని ప్రసంగించిరి.

మంత్రులసభ.

తరువాత మంత్రులు సభజేసిరి.

జర్మనీ.

ఫ్రెంచివ్యూహము.

జర్మనీవా రేయే మూలలనుండి వచ్చుచున్నారో తెలియదుకాని నామూరు మొదలుకొని ఒకవైపు నీమాబెర్లివరకును యింకొకవైపున నామూరునకు దక్షిణముననున్న గివెల్టువరకును 'మక్కి'కాకార వ్యూహమున జేర్పబడియున్న విహితలవైద్యములు వారి కేదురున్న.

జర్మనీవారి యాశలు నిరాశలగుట.

జపానువారు జర్మనీవారిపై యుద్ధమును ప్రకటించుట వలన జర్మనీవారికి ప్రాదేశీయులందుగల యాశలన్నియు నణగిపోవును అని డెయిలీ టెలిగ్రాఫు నుడువుచున్నది.

జర్మను సైనికులు.

లండను ఆగస్టు 24:—లక్షకుండుసందలి హేర్న్స్ వద్ద మకాముచేసిన జర్మను సైనికులు దక్షిణముగావెళ్లిరి.

ఘోరయుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 24:—బెల్జియము దేశముయొక్క వాయవ్యముల, అనగా మాన్యు, మూరు పట్టణములవద్ద బెల్జియనులు, ఫ్రాన్సువారిక వైపునను జర్మనులొక వైపుననుకొని ఘోరయుద్ధము చేయుచున్నారనియు బెల్జియనులను ఓడించి ఫ్రాన్సులో ప్రవేశించవలయునని జర్మనులు పోరాడుచున్నారనియు, ఇక్కడ జరుగుచున్న యుద్ధముయొక్క వార్తలను వినుటకు యూరోపు ఖండమంతా నోరుతెరుచుకొని ఎదురుమాచుచున్నదనియు తెలియుచున్నది.

సైనికుల మొత్తము.

పై యుద్ధములో యుద్ధనిపుణులుగల ఏడుజర్మను పటాలములును, మంచిదిట్టముగ ఫ్రెంచిసైనికులును పోరాడుచున్నారనియు, యుద్ధము కొన్నిరోజులవరకు జరుగుననియు, యుద్ధప్రవీణు లనుకొనుచున్నారనియు.

జర్మను విమానము.

ఫ్రెంచివారు పడకొట్టుట.

లండను ఆగస్టు 24:—జర్మనీదేశమునందలి స్ట్రాస్బుర్గు నుండి ఫ్రాన్సుదేశములో ప్రవేశించుచున్న జర్మనీవారి జన్మితులును, బేడెన్ విల్లవద్ద ఫ్రెంచివారు ఫిరంగిని కాల్చి పడకొట్టినది ఫ్రాన్సు సైనికాధికారులు ప్రకటించినారు.

నమూరు కోటలు.

జర్మనీవారి అధీనముగట.

లండను ఆగస్టు 24:—నమూరుకోటలు జర్మనీవారి అధీనమైనవి. అని వార్తాప్రకటన సంఘమువారు తెలిపినారు.

నమూరు కోటల మొదటివరుసలోనున్న కోటలను జర్మనులు పట్టుకొనినదియు, ఈ కారణమువలన సార్వభౌమదైత్యున యున్న బెల్జియము, ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లాండు వేలనను ఫాన్సు సరిహద్దులకు పంపవలసివచ్చినది.

మరణములు.

ఈ యుద్ధములో సైనికులు, చనిపోయినట్లుగాని, బెల్జియన్లుగాని వార్తలు ఇంకను రాలేదు. వచ్చినచేటునే ప్రకటించునని వార్తాప్రకటన సంఘమువారు తెలియజేసినారు.

ఫ్రెంచిదొరతనము.

వార్తప్రకటన.

బెల్జియము దేశములో మాన్యుపట్టణము దగ్గరనుండి, లుక్సెంబర్గు పరగణా సరిహద్దులవరకును, ఫ్రెంచిసేనలు జర్మను వారిపై పడినవి. ఇచ్చట ఘోరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. అని ఫ్రెంచిదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

జర్మను సేనలంతా పోరాడుచున్నది.

బెల్జియములో జరుగుచున్న ఈ ఘోరయుద్ధమునందు జర్మనీవారివైద్యము లన్నియు పోరాడుచున్నవి. కుడివైపున అరణ్యముగనక యుద్ధముచేయుటకు వీలులేదు. ఈయుద్ధము ఇంక చాలరోజులు జరుగవచ్చును. సేనలు చాలదూరమువ్యాపించి నెక్కుచోట్ల యుద్ధము జరుగుచున్నందున, ఎక్కడ ఏమిజరిగినదో తెలుపుటకు సాధ్యమగుటలేదు. ఈ యుద్ధముయొక్క పూర్తిమొత్తగాని పర్యవసాయము తెలుపుటకు వీలులేదు. పూర్తిగాక ముందుఏమి తెలిసినన, శత్రువులకు లోతుపాతు తెలియునని ఫ్రెంచివారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఫ్రాన్సు.

అంతటను యుద్ధము జరుగుట.

ఎవ్వరికిని సమపాదములేదు.

ఆగస్టు 24:—రణరంగమందంతటను ఉభయవైద్యముల వారుకులసిగొనిరి. ప్రస్తుతమెవ్వరికిని సమపాదములేదు. అని ఫ్రెంచివారి విదేశమంత్రిగారు తంతిమూలమున తెలియజేయుచున్నారు.

ప్యారిసులో చిల్లర.

లండను ఆగస్టు 24:—ప్యారిసునందు చిల్లరదొరకుట కన్వితముగ నున్నందున టంగళాయందు వెండి నాణెములు ఎట్లు చేయుచున్నారు. గత 10 దినములలో పా 180000 నల చిల్లర నాణెములు ఎట్లు చేయుటయె. ఈ నెలఖర్చులోగా పా 500000 ను చిల్లర నాణెములను ఎట్లు చేయుదురు.

ఫ్రెంచిసేనలు.

జర్మనీ, ఫ్రాన్సు సరిహద్దులలోనున్న ఆల్ నెస్ లో రయిన్ పరగణాలోని నాన్సినుండి ఫ్రాన్సుకు కోటగోడలను అధీనములో నున్నందున, దోనెన్, సిలానులవద్ద వైద్యమును ఉంచుట నిర్ధేశమని తెలిచి ఫ్రెంచివారు ఆప్రదేశములలో నున్న సేనలను తీసివేసినారని ఫ్రాన్సు దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

బెల్జియము

జర్మనులు దక్షిణమునకు తిరుగుట.

ఫెంటునకు తూర్పునందు 5 మైళ్ళ దూరములోనున్న మెల్లీవరకు జర్మనీవారు వచ్చిరి. అంతకంటె పడమటికి వారు పోయియుండలేదు. వారు దక్షిణమునకు నడచుచుండబోలు.

జర్మనీ-బెల్జియము.

లండను ఆగస్టు 24:—ప్రస్తుతము బెల్జియముదేశము నకు ముఖ్యపట్టణముగు ఆంటువర్పు చుట్టుపట్టులను జర్మను సైనికులందరిని బెల్జియము సైనికులు వెళ్లగొట్టినారు. కొందరిని ఖైదీలుగ పట్టుకొన్నారని బెల్జియము దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

బ్రుసెల్సు నగరము.

బెల్జియముదేశమునందలి బ్రుసెల్సునగరములో మూడు వేలమంది జర్మను సైనికులు మాత్రముందురు.

తక్కిన జర్మను సేన.

మిగిలిన జర్మను సేనలు బెల్జియము దేశముయొక్క మధ్యభాగములోను ఉత్తర దిక్కునను ఉన్నవి. మధ్యభాగములోను, ఉత్తరదిక్కునను ఉన్న జర్మను సేనలును, జర్మను అశ్వసైనికులు కాపలాకాయించున్నారు. ప్రస్తుతము జర్మనీ దేశపురాజుగారున్న ఆంటువర్పు నగరము మిలిటరీ వ్యూహముల మధ్యనున్నది. ఆపట్టణమును ప్రవేశింపవలయుట ముష్టిపాదగా దూరదలచుట! కాబట్టి జర్మను సైనికులు ఆంటువర్పు నగరమును తప్పించుకొని పోవుచున్నారు.

రైల్వే రాకపోకలు.

లండను ఆగస్టు 24:—బెల్జియము దేశమునందలి ఫెంటుననగరమునకును ఆంటువర్పునగరమునకును, ఆంటువర్పు నగరమునండి డచ్చిలింబర్గునకును, పశ్చిమమునకును రయిల్వే రాకపోకలు సాగుచున్నవి.

రుష్యా.

జర్మనులు పారిపోవుచున్నారు.

మార్గము లరిగట్టబడుట.

లండను ఆగస్టు 24:—అంతర్రాజ్య అను నదినిరాటి జర్మనీవారు పారిపోవుచున్నారని రష్యావారు తెలియజేయుచున్నారు. జోహాన్నబర్గు, ఆల్టెన్బుర్గు, బర్లిన్ బర్గు, సోట్టా ఈ పట్టణములను రష్యావారుక్రమించిరి. నైడెర్బుర్గుపట్టణమును జర్మనీవారుతగులబెట్టి వెవలిపోయిరి. జర్మనీవారు రాకపోకలు జరుపుకొను మార్గముల నడ్డువెట్టి రష్యావారు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

ఆరిగును రష్యావారుక్రమించుట.

లిక్కునకు పడమట యిరువదిమైళ్ల దూరముననున్న ఆరిగును రష్యావారుక్రమించిరి.

ఆస్ట్రీయా

ఆస్ట్రీయావారి యుద్ధనార

ఆయుధములు తీసివేయుట.

లండను ఆగస్టు 24:—వార్తాప్రకటన సంఘమువారి క్రింది విషయమును తెలిపినారు:—నీనా దేశమునందలి జర్మనీ రేవుపట్టణముగు కియాచులోనున్న "కెయిజిన్ ఎలిఫెంట్" అను ఆస్ట్రీయా యుద్ధనావనుండి ఆయుధములను తీసివేయుటకును, నావలోని కియాచులను "టియింబిస్" అను నావలోనికి వెళ్లుటకును ఆస్ట్రీయా దొరతనమువారు enthusiastic follow their sea. ఇచ్చిరి.

ఓడినమాట నిడమే.

లండను ఆగస్టు 24:—ప్రినానవికర్త సర్వీయావారికిని ఆస్ట్రీయావారికిని జరిగినయుద్ధములో తాముఓడినమాట నిడమేనని ఆస్ట్రీయాదొరతనమువారు ఒప్పుకొనిరి.

సర్వీయా.

సర్వీయావారు విరోధుల బారదోలుట.

లాజ్విజ్జా, టెస్లిట్జా, నాబాట్జి ప్రాంతభూములనుండి సర్వీయావారు విరోధులను బారదోలిరి.

సర్వీయావారు ఆస్ట్రీయనుల నోడించుట.

హంగేరియానికి భోవసిద్ధముగనున్నారు.

సర్వీయా గుఱ్ఱపురౌతులు ఆస్ట్రీయావారి పటాలము నొకదాని నోడించి 4 మార్కుల ఫిరంగులను, 10 ఫిరంగులను వశపరచుకొనిరి. ఈపోరాటమునే వ. బాట్జిమిద ఆస్ట్రీయావారు తిరిగి పడినపుడు వెనుకకు గొట్టబడినది ఫ్రెంచిదొరతనమువారు ప్రకటించి యుద్ధవచ్చును. నేనడినిరాటి హంగేరియాదండ యుద్ధవెడలుటకు సర్వీయావారు సిద్ధముగనున్నారు.

సర్వోయావారికి దొరకినది.

4500 ఖైదీలును, 53 కిరంగులును, 8 పశ్చాత్తరు ఫిరంగులు, 114 క్రీస్తులును, 11 కిరంగులనులనులనులను, చాలా మును, నెక్కువనులను, ముందుకు సానును లాభి వస్తు సర్వోయావారికి దొరకినది దొరతమువారు ప్రకటించు న్నారు.

శ్రీనివాస

ఆరి కట్టి కడుశోచనీయునుగనున్నది. ఆశ్రీనివాసేశ్వరి, ముఖ్యముగా నాథికవిషయమున విశోచనీయుగ నున్నది ఆశ్రీనివాసేశ్వరితనమువారి నుండి బలివారికి తంటివార్లు వచ్చివి.

పాను

జపానువారు. సింధూమిద ఫిరంగుల గాల్పుచున్నారు. లండను ఆగష్టు 24:—జపానువారు సింధూమిద ఫిరంగుల గాల్పుచున్నారని లోకకలహాని యాటరు విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు.

జపాను రణరంగమును బ్రవేశించుట. టయియు ప్రతికాశిచాయము. జపానుదేశ మనకుల సోదర జపానువారు యుద్ధము నకు ఇగిండులకు సంతరించుచు తూర్పు ఆసియాలో రెండు దేశములవారు సోదరులదేశముతో బనిజేయ జపాను, ఇంగ్లండు సామ్రాజ్యములవారి కిదివరకున్న బంధముల కిప్పుడు మరి యొకసంధి మీ యుద్ధముచే కలిగిన టయియు ప్రతిక నుడువు చున్నది.

జపానువారి అంత్యసందేశము. జపానువారి జవాబు. లండను ఆగష్టు 24:—జపానువారు మాకుపంపిన అంత్యసందేశమునకు మేము ఇయ్యవలసినజవాబు ఏమియు లేదని, బర్లిన్ నగరములోనున్న జపానురాయవారికి జర్మను దొరతనమువారు తెలియజేసియు జర్మనుదొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

జనరల్

రాజావు యుద్ధము. యుద్ధప్రవీణుల యభిప్రాయము. శ్రీనివాసేశ్వరిని జర్మనువారికిని నితరదళములందు గొప్పగొప్ప ప్రేమయు లున్నను జరుగనన్న యుద్ధమునందు కిరికైదులలో నెక్కువభాగమునూ పోరునలంపుదురు. ఈ యుద్ధమునందు జయముగాంచినవాని విషయలవైవాది. వెదలుదురు. అని యుద్ధప్రవీణుల భిప్రాయ పడుచున్నారు.

“మేరీల్వాండుప్రేమరు” మునిసిపావుట. ఆగష్టు 24:—ఈ తుర్రనముద్రములో, మందు గన్పట్టినప్పుడే మేరీల్వాండు ప్రేమరు దెన్నాక్కవారి “మేరీల్వాండు” అంటేమరేవు చేరినది. హిందూదేశము.

బొంబాయి.

జయప్రాప్తికి ప్రార్థనలు. పూనా ఆగష్టు 24:—రంజాన్ పండుగకు జేయవలసిన ప్రార్థన ముగిసిన తరువాత పూనా నగరమునను కాంతో న్నెంటులలోను ప్రతి మసీదునందు ప్రార్థనవారికి జయము కలుగుటకు భగవత్ప్రార్థనలు చేసిరి. బొంబాయి రాజధాని మానెను లోగవారు ప్రార్థనల నలుపవలసిందని ప్రకటించిరి. మహమ్మదీయుడు కాని చక్రవర్తికి జయము కలుగవలెనని ప్రతి మసీదునందును ప్రార్థన జేయుట కిదియే ప్రథమము.

బొంబాయి సంస్థానము. బొంబాయి ఆగష్టు 24:—నేమనకు నాస్తింగు కా ర్మ్యవేషమువారి సాయత్నిక సమావేశములో అమెరికా, ఇంగ్లాండు దేశములందు ప్రస్తుతము చిన్న చిన్న బ్యాంకు లేక మయి వ్యవహరించుచుండునని ప్రెసిడెంటుగారు నెలవిచ్చిరి. ఇట్లు చిన్న చిన్న బ్యాంకుల కలిపి వ్యవహరించు కొనుటవలన

నెన్నియో లాభము లున్నవి. ఇట్లుచేయుటవలన స్వదేశీ బ్యాంకు కింగుకు లాభకరముగనుండునోలేదో ఇండియనుబ్యాంకులు ఆలోచించుకొనుట యుక్తము.

సంగ్రామభారతీయ సహాయనిధి. బొంబాయి ఆగష్టు 24:—ఈ నిధికికొండ 6 లక్షల 25 వేల రూప్యములు వచ్చినవి.

బొంబాయి స్త్రీలు. వైనికులకు వారిసాహాయ్యము. బొంబాయి ఆగష్టు 24:—యుద్ధమునకుపోవు బ్రిటీషు, ఇండియను, వైనికులకు దుస్తులు మొదలగు సదుపాయములను కలుగజేయుటకును, వారి కుటుంబములకు ఆహార సదుపాయములను కలుగజేయుటకును బొంబాయి గవర్నరుగారి భాగ్యు నెల్లింగుడను ప్రభు బొంబాయి నగరములో శ్రీ సమాజములు ఏర్పరచినదని ఇదివరకు తెలిపితిమిగద! ఈసమాజములు చురుకుగ పనిచేయుచున్నవి. హెడ్డాఫీసు నెట్టుటకు కొటలో ఒక ఇంటిని అద్దెకరీసికొనిరి. ఇంటిని శుభ్రపరచి ఆఫీసుకు కానలసిన కుర్చీలు, బల్బుతో అమిర్చినారు. నెల్లింగుడను ప్రభు ఆఫీసుకు వచ్చి, అజమా యి పీ చేయుచున్నది. లీచు వా బర్నీ కం వెనీ వారు గుడ్డలను కత్తిరించు వానిని ఊరకపంపిరి. ఇవాన్న కం వెనీ వారు కట్టుపనిమీద అజమా యి చూచుటకు తమ ఫీపు (ప్రావై) టరగు; ప్రేజరు డంకనుగారిని పంపిరి. కుర్చీలు, బల్బులు మొదలగు వస్తువులను అమ్ము జేవుజీ కాంజీకం వెనీ వారు, ఆఫీసుకు కావలసిన కుర్చీలను బల్బులను, ఊరకఇచ్చిరి. వేలమంది స్త్రీలు, అన్ని జాతులవారును తమ చేతనైన సాహాయ్యము చేయుచున్నారు. ఇంగ్లీషు స్త్రీలు అనగరమగుపక్షమున యుద్ధ భూమికి వెళ్లి, దెబ్బలుతిని పాదపడువారికి ఉపచారము చేయుటకుగాను, బొంబాయి ఆసుపత్రులలో ఉపచారములుచేయు పద్ధతులను నేర్చుకొను చున్నారు. వైద్యోపచారమున గూర్చి ఉపన్యాసములు జరుగుచున్నవి. ఉపచార పద్ధతులను నేర్చుకొనుటకు స్త్రీలను నెంటుబార్ని ఆసుపత్రికి పంపుచున్నారు.

బొంబాయి యుద్ధనిధి. బొంబాయి ఆగష్టు 24:—బొంబాయి యుద్ధనిధి కనివారమునాటి ఉదయమునకు 5½ లక్షల రూపాయలై నవి. ఇప్పటికి ఇంకను నెరిగియుండును.

బొంబాయిలో పార్థనలు. బొంబాయి ఆగష్టు 24:—బొంబాయి నగరములోని చర్చీలలో బ్రిటీషువారికి జయము కలుగ వలయుననియు, యుద్ధము నాగ్యముగ త్వరలో పూర్తియై ప్రపంచము శాంతిని అనుభవించ వలయుననియు పార్థనలు జరిగినవి, బొంబాయి కివ. ప్యూ గారు కెఫెట్రెలలో పార్థన చేసిరి.

కరాచి “సిటీ ఆఫ్ విక్ ఛెస్టరు ఓడ” కరాచి ఆగష్టు 24:—జర్మనువారిచే ముంచివేయబడిన సిటీ ఆఫ్ విక్ ఛెస్టరు ఓడనుగురించి సింధు గెజెట్టు ప్రకటింపు తెలియజేయబడినది:—జర్మనువారిచే ముంచివేయబడిన సిటీ ఆఫ్ విక్ ఛెస్టరు ఎల్లెయను కం వెనీ వారి ప్రసిద్ధ పుట్టడంలో వాకటి. క్రొత్తగా నిర్మింపబడి, మొదటి ప్రయాణము చేయుచుండగా నీ విపత్తు సంభవించుటచే దీనినిగురించిన విచారము ద్విగుణి కృతముగుచ్చున్నది. హిందూదేశము నుండి ఇంగ్లండునకు తిరిగి వెళ్లుచుండగా ముంచివేయబడినది. కలకత్తాలో, జూలై 23 వ తేదిని బయలుదేరి లండను, డను కిర్క్, గ్లాసుగోల్డు వెళ్లుచున్నది. లండను వెళ్లుదారిలోనో డనుకిర్క్కు వెళ్లుటకు దాటుచుండగనో, డను కిర్క్ నుండి గ్లాసుగోల్డు వెళ్లుచుండగనో, శత్రువలకెదురుపడి యుండును. ఆసిగరకునుతీసికొనుపోవు ఓడదీనిమీద ప్రయాణికులెవ్వరలేను. దీనికి 4291 బుచ్చుల సరకు మోయగల శక్తియున్నది. కాని యేడెనిమిదివేలటన్నల సరకును వేసికొని బయలుదేరియుండును. దొరతనమువారి క్రొత్త ఇన్వెన్టరెస్సు యేర్పాటుల ప్రకారము ఓడయు, సరకును భీమాచేయించబడి యుండును.

ఫాల్గులీగ చుట్టము. సింధు కైటులలో కరాచి ఆగష్టు 24:—క్రొత్తవాల్గులీగ ఆర్మీ నాన్నగుదిగిసింధు కైటుల యిట్లు వ్రాయుచున్నది. ఈ ప్రకటన

ము వలన నెక్కుడి కై నను బోయి యేపనినైనను శేయనిదముగ నున్న స్వచ్ఛంద సైనికులను మాత్రమే దొరతనము వారంగికిరింతురు. రాష్ట్రసేనానిమిత్రము తమ కాలముంతయు ధారవోయలేని వారలు తమ చేత నైనంతవరకే రాష్ట్రసేన జేయుటకు సదుపాయము లుండ గూడదా? ఇట్టి సదుపాయము లుండవని మా యభిప్రాయముగాను. రెండు విధముల వారికి శత్రుముల గనునింపుట కర్తవ్య మైనప్పటికిని రెండవ తరగతివారుగూడ రాష్ట్రసేనజేయ సదుపాయములు గూర్చుచున్నను. తమ కాలమునంతయు నిర్మించినవారికే గాక సగము కాలమును, పావుకాలమును పనిచేయ కలిగియున్న వారలకు వైతము దొరతనము వారు పని నియ్యగలిగి యుండును. ఈవిషయము కరాచి యందును సగము కాలము పనిచేయువారిలో కొందరిని కరాచిలో పురరక్షకులుగ నుంచవలసినదని సలహానిచ్చుచు నొకయూవోగ్ గుడు మాప్రతికాసంపాదకునికి వ్రాసెను. ఈయోర్పాటు మార్పు నొందవచ్చును. కాని యెట్టియోర్పాటు జరిగినను ఈవిషయము తృప్తికరముగ తీర్చబడవలెను. తేనివో నవీనపద్ధతుల ననుసరించి సేనజేయలేనివారు రాజీనామాలు నియ్యవలసియుండును. ఈకారణమున వారికి విచారమునొడమును.

కలకత్తా ఇండియా క రెస్సి. దృఢముగ నున్నది. కలకత్తా ఆగష్టు 24:—నేటి మధ్యాహ్నము గౌ. గిల్లా నుగారు బొంబాయికి వెళ్లిరి. యుద్ధమును ప్రకటించినపుడు కలకత్తాలోని జనలు శాంతిము వహించి యుండిరి. కరెన్సీపద్ధతి బలీయుముగ నుండుటచేతను, దొరతనము వారెయొక్కయు బ్యాంకులయొక్కయు ఆర్థిక సంపత్తి దృఢముగ నుండుట వలనను, యూరోపియనులును ఇండియనులు. నేకముగ ప్రజాక్షేమమునకు బనిచేయ బూనినందులను, యిట్టికాంతి కలిగెను. అమెరికావారి డాలరు ఖరీదు తగ్గి నదికాని ఇండియా నా నెముల ఖరీదు తగ్గలేదు. ఇందువలన మనకరెన్సీ పద్ధతి మంచిదని తెలియుచున్నది. అని గిల్లానుగారు వాగ్దాప్రతికలకు వ్రాసిరి. యుద్ధము ఇండియాకు లాభకారి. నారవర్తకమును దూదివర్తకమును యభివృద్ధి నొందును. కచ్చేపాలునందు ఆహారపదార్థముల నెక్కువగ విక్రయింపగలిగి యుండుటయేగాక యుద్ధముజరుగుచుండుటవలన తమయిష్టము. వచ్చినధరల కమ్మ గలిగియుండును. ఇందుచే నీయుద్ధమువలన ఇండియావారు ధనముసంపాదించురని వారియభిప్రాయము.

బంగాళా అంబులెన్సుకోరు. 700 మందికి పైగాచేరుట. కలకత్తా ఆగష్టు 24:—బంగాళా అంబులెన్సు కోరులో ప్రవేశింప దలచిన వారిని జేర్చుకొను నిమిత్తము కలకత్తా యందంతటను సభలు జరుగుచున్నవి. ఇదివరకు యేడువందల మందికి పైగాచేరిరి. నేడుజరిగినసభలో. చక్రవర్తి గారి టటు తెలియజేసిరి. దీనివలన నెంతయో ఆకాభంగము కలుగుచున్నది. మీకంతయో నాకాభంగము కలుగజేయు సమాచారమును తెలియజేయవలసి వచ్చినది. మనయువకుల వాలంటీరులుగను చేర్చుకొని క్షేత్రేన్ని యుద్ధమునకు పంపుటకు వీలులేదని అధికారులిప్పుడే మనకు తెలియజేసిరి. ఇండియానుండి వెంటనే కొంతసేన పంపబడునని అనుకొనుచున్నారు. ఉత్సాహములో మనము పనిచేయుట కుద్ద్యమించితిమి. ఈదేశములోగాని మరెక్కడనుగాని, దొరతనముమువారు మనకు చేతనైన పనిని చేయించుకొనుట మన యాశయ మైయున్నది.

పంజాబ్. భిటానీల పరాక్రము. ప్రాణముల నెప్పించురు. లాహోరు ఆగష్టు 24:—1857 సం॥రమునందు ఢిల్లీని వశపరచుకొనుటలో తమవారు చేసిన సాయమును జ్ఞప్తికి దెచ్చుచు నీయుద్ధమునందు తమ ప్రాణముల నెప్పించ సిద్ధముగ నున్నామని బాండ్లోలాలోని భిటానీలు వేరువందలి దొరతనము వారి ఏజంటుగారికి తెలియజేసిరి. ఇంపీరియల్ ఇండియన్ రిలీఫ్ ఫండ్. ఇంపీరియల్ ఇండియన్ రిలీఫ్ ఫండువిషయమై తగు నేర్పాటుల గావించ నాలొచించుటకు లాహోరు పురజనలు రేపు సభగావించురు.

నంయు కర్తావ్యము. జయప్రాప్తి ప్రార్థనలు. మతగురువుల హెచ్చరిక. లక్నో ఆగష్టు 24:—ఇదేపండుగనందర్శమున మసీదలందు బ్రిటీషువారికి జయప్రాప్తినిమిత్తము ప్రార్థనలు సలిపి మహమ్మదీయుల మతగురువులలో కొందరు తమకుండే భేముల గణింపక ఈసందర్భమున సామ్రాజ్యమునెడల తమభక్తిమును నెరవేర్చవలెనని హెచ్చరించిరి.

సింహా.

రాజాశాసనమును ప్రకటించుట.

సింహా ఆగష్టు 21:—విదేశీ రేవులలో నౌకదాని నుండి మరియొక రేవునకు నిష్కరింప బడిన సరకును ఆంగ్లేయ ఓడలు తీసికొని పోవూడదనియు, స్టూచేసినయెడల పట్టకొనబడి శిక్షింప బడుదురనియు, రా. శాసనము ప్రకటించబడినది.

యుద్ధసహాయనిధి

సింహా ఆగష్టు 21:—రాజప్రతినిధిచే నెలకొల్పబడిన సంగ్రామ భారతీయ సహాయనిధికి కాశ్మీరసహారాజుగారిది వరలో రెండు లక్షల రూపాయలు చందా వేసిరి. ఇదిగాక గౌరవమూర్తిచే సాహించబడిన నిధికి లక్షరూపాయలొచ్చినదని మీరు తెలియ జేయుచున్నాను.

దొరతనమువారి ప్రకటన.

విదేశీయులకు సంబంధించిన నియమములు.

సింహా ఆగష్టు 21:—దొరతనమువారి నెట్టులో నిట్లు ప్రకటించబడినది:—విదేశీయులకు సంబంధించిన నియమములను స్థానికాధికారులు ఆములు జరుపవలయును. కలకత్తా, చెన్నపురి, రంగూను రేవులలోనుండి తప్ప మరెక్కడినుండియు, విదేశీయులు హిందూదేశములోనికి వచ్చుటకును ఇతర దేశములకును వీలులేదు. ఆస్త్రియావారుగాని, జర్మనీవారుగాని ముందు నెల 15 వ తేదీ మొదలు 30 వ తేదీ లోపుగా వెళ్లవలయునెగాని 15 వ తేదీకి ముందుగాని 30 తేదీ కావలగాని పోకూడదు. రిజిస్ట్రేషన్లో చేరలేని వయస్సులోనుండిన జర్మనులును, ఆస్త్రియావారును ముందు ఉత్తరువులకు వరకు వెళ్లకూడదు. ఆస్త్రియాభండవారులందఱు ప్రత్యేకపు రాదారి చీట్లుండినంతవర కీనిబంధనలు వారికి వర్తింపవు.

దొరతనమువారి ప్రకటన.

వాలంటీరులకు సంబంధించిన నిబంధనలు.

సింహా ఆగష్టు 23:—దొరతనమువారిచే ప్రకటించబడిన ప్రతికరండిట్లు తెలియజేయబడినది:—ఇండియను వాలంటీరు పటాలములకు సంబంధించి మిలిటరీ సర్వీసులోనుండిన నానుకమ్మిమందు ఆఫీసులు ప్రస్తుతము నేనలకు వర్తింపుచట్టుప్రకారము ఉద్యోగులగునందురు. కాని, సోల్దరులుగ పనిచేయురు. ఇందువలన మిలిటరీ సర్వీసుకువెల్లి నైపులకు తోడ్పాటు చేయవలసినచిన్నవృద్ధు వాలంటీరుల మరియొక విధమయిన శిక్షణలో నుంచబడుదురు. యుద్ధసమయములో కలుగుకష్టము లందరికి విశేషముప్రస్తుతావసరమునుబట్టి వాలంటీరులకు సంబంధించిన నియమములను ప్రకటించుటకు ముందుగానైనను, వెనుకనైనను చేరవారిని మిలిటరీ సర్వీసుకు పిలిచి నవ్వడు సంగతి సందర్భముల ననుసరించి మిలిటరీ యుద్యోగి గనైనను, సోల్దరుగనైనను పనిచేయవలసియుండును. రాజభక్తితో పనిచేయ నువ్వమించిన వారి కీమార్పువలన ఆగ్రహము కలుగుటకేమియు నిందులోలేదు. మిలిటరీ వ్యవహారముల ననుసరించి, యిట్లుచేయబడినదని మీరు గ్రహించవలయును. ఇందు కిష్టములే కమ్మిమందు ఉద్యోగులు కానివారు వాలంటీరుల శాసనము ప్రకారము ఏడుగోజులుముందు తెలియ జేయనక్కర లేకుండగనే యీ మార్పు చేయబడిన నెలలోగా పనికి రాజీయిచ్చుచున్నాను.

టెలిగ్రాఫు నిబంధనలు.

సింహా ఆగష్టు 23:—నార్తాప్రతికాధిపతులుగాని ఏజెంట్లుగాని సంగ్రామనవ్రమానములను తిండిద్యారావంతుల కీక్రింది నిబంధనలేర్పడినవి. యూనై టెడ్ సింగ్ గునందు స్పెషల్ విలే ఖులనుగల నార్తాప్రతికలుగాని, కాని తమకా విలేఖకులు పంపునవ్రమానములను తినిత పంపిస్తారు. ఏతే, ఆట్టిప్రతికాధికారులుగాని, తమ విలేఖల నామధేయములను అంతు టెలిగ్రాఫు డైరెక్టరు జెనరల్ లండన్లో షెక్ సార్ గారు అం వ గ్రహానములోని మాటలుతప్ప తా మితరులకు పంపుమండలేదనిం వరమానమేగాని, భేదమీమియులేద చేవ్రాలు చేయవలెను. మఱియు, స్పెషల్ విలేఖకులనుగల ప్ర ఏజెంట్లవద్దనుండిగాని వెత్తిరున వర నార్తాప్రతికలుగాని, ఏజెంట్లుగా తిరుగ నితరులకు తిండిచేయకూడద

బర్మా

బర్మాదేశీయుల రాజభక్తి.

రంగూను ఆగష్టు 23:—ఆంగ్లేయ దొరతనముందును.

రాజ సక్రవర్తిగారి యెడలను, తమకుగల రాజభక్తిని, నేనాను రక్తిని, వెల్లడించుటకై బర్మాదేశీయులు మానసియులగు హెటూను మయతుగారి యాజమాన్యముక్రింద నేటి మధ్యాహ్నము రంగూనులో సభచేసిరి. ఆంగ్లేయపాలనముక్రింద తమకుకలిగిన లాభములకు కృతజ్ఞతను తెలియజేయుచు చాల మంది యువవ్యసించిరి. సామ్రాజ్యమును రక్షించుటకును, ప్రస్తుతము దొంతనమువా రేనహాయము కోరినను బర్మాదేశీయులు చేయుటకు సిద్ధముగనున్నారనియు, తీర్మానింపబడినది. యుద్ధములో దెబ్బలుతిగినవారి సహాయము నిమిత్తము చందాలు వసూలుచేయవలసినదని కూడ నిశ్చయింపబడినది.

జర్మనీపై దీ మృతినొందెను.

రంగూను ఆగష్టు 24:—కాంక్లెంటులోని ఏనుగులచెరువునందు స్నానముచేయుచు హంటర్స్ ఆమెరికాడెడ్ కంపెనీవారి ఆలేసియా అనుయోధమీద ఖైదీగపట్టుకొనబడిన కారల్ ట్యాన్క్ అనునాతడు మరి 17 గురు ఖైదీలతో స్నానముజేయుచు మునిగి చనిపోయెను. సార్వెంటు స్మిత్తుగారి ఖైదీలు స్నానముజేయుచుండ గావలియుండిరి. విరోపా నుండి నిన్నటిసాయంత్రము వచ్చిన లీఫెప్టర్నెంట్ ఆనుయోధలోని యిద్దరు జర్మనీవారు ఖైదీలుగ బ్రిటిషుకాల్పులము వారి బసలయెద్ద నుంచుడి యున్నారు.

సబసిస్టెంట్ల సర్జనులసంఘము.

ప్రకటన.

ఆలిండిమా సబసిస్టెంట్ల సర్జనులసంఘమునకు బర్మాలోనున్న శాఖవారు. తమ మెంబర్ల కీట్టిని తెలియజేసిరి. ప్రతి రాజధానిలోనున్న సబసిస్టెంట్ల సర్జనులనుండి చందా వసూలు చేయుటకు ఆయా రాజధానులందున్న సంఘముల సెక్రటరీలు తమ సేర్పాటులు గావించవచ్చును. సాము పోనైన తర్వాత వైసంఘముయొక్క కార్యదర్శికి పంపవలెను. వ్యయముగా సేవచేయ సమర్థుల వారట్లు చేయవచ్చుననియు తెలుపబడినది.

సంగ్రామభారతీయ సహాయనిధి.

రంగూను ఆగష్టు 25:—ఇంతవరకేనిధికి 39,104 రూపాయలు వచ్చినవి.

దేశీయ తంత్రీవార్తలు

మెయిలు స్టీమరు.

బొంబయి ఆగష్టు 24:—7 వ తేదీ టిపాలతో బయలుదేరిన సాల్ సెటియను మెయిలుస్టీమరు గురువారము సాయంత్రము మారుగంటలకు బొంబయి చేరు చేరవచ్చును.

బొంబయి ఆగష్టు 24:—ఇండియాను మెయిలుస్టీమరు ఇంగ్లండువెళ్లుటకు శనివారమురాత్రి 8 గంటలకుబొంబయిలో బయలు దేరినది.

జర్మనీదేశీయునిమీదిదావా.

రంగూను ఆగష్టు 25:—ఆర్ వాగ్నెరను జర్మనుదేశీయుడు హెటూను సయకులుమీద పోవుమండగా తనకుదగిలి కాలు విరిగిపోయినదనియు, నందుచే వేయిరూప్యములు నష్టమిప్పించవలయునని హిందూదేశీయు లొకరు చిచ్చుకొద్దులో దావాచేసిరి. ఈకేసులో ముద్దాయి విరోధపక్షములో చేరిన విదేశీయుడగుటవలనవిచారింపబడకూడదని వాదిపక్షపున్యాయవాది దానుగారునిన్న వాదించిరి. విచారించకూడదని వాదులు పట్టుపట్టియెడలవాదుదావేయించవలసినదనిపలికివాదిపక్షపున్యాయవాది యేటో నాల్డుగారు నెలవిచ్చిరి. వాదిపక్షమునగాని ప్రతివాదిపక్షమునగాని చెప్పుకొనునదివివరమునన్న పూర్తికై దావాచేయబడినది గనుక విచారింపవచ్చునా కాదాయన సంశయము మోచింప నక్కరలేదనియు నందుచే కేసువాదుదావేయబడుచున్నదనియు న్యాయమూర్తి రాబిక్ సనుగారు తెలియజేసిరి. దీనిపైని పార్టీలు దరఖాస్తులు చేసికొనవచ్చును.

కావలయును.

వైశ్య వైశ్య మహాసభ పోషణక్రింద శేయిక్ అంతు వైశ్యపత్రికను ఆక్టోబరు నెల 1-న తేదీ మొదలుగా, వార్తాప్రతికాధిపతి కావలయును. కాన 31-వ తేదీలోగా ధరఖాస్తులు పంపుకొన మోగ్యత ననుసరించి వేతనము యేర్పర

AYNE & Co, MADRAS.

గాయములు తగులుట.

లండను ఆగష్టు 24:—ఈనెల 22 వ తారీఖున లీవెక్ ప్రభువుకు దారుణముగా గాయములు తగిలినవి. అవి వాస్త్రప్రకటన సాధుమువారు ప్రకటించిరి.

చార్ లెరాన్ పై.

జర్మనీవారుపండు.

దెల్లియును దేశమునందలి చార్ లెరాన్లు పట్టణము మీదకు జర్మనీసేనలు పడినవి.

చార్ లెరాన్లుని పట్టుకొనుట.

జర్మనీవారు చార్ లెరాన్లు పట్టణమును పట్టుకున్నారు.

బెల్జియనులకు విపత్తు.

ఈయుద్ధము 10 వేలమంది బెల్జియను సైనికులకు విపత్తు కలిగినది. వీరిలో కొందరు చనిపోయినారు. కొందరికి దెబ్బలు తగిలినవి.

క్రిష్ణమండల నిధి.

ఇదివరకు వసూలు. 765-4-0

చెన్న పట్టణము.

వల్లూరు రాణిగారు. 10-0-0

ఏ. పి. తాయారమ్మగారు. 7-0-0

పున్నకోటి రామస్వామిశెట్టిగారు ఒక ఆంధ్రుడు 2-0-0

చెరి 1 రూపాయ 2-0-0

రాజమహేంద్రవరము.

బంగారు రామవయ్యగారు 20-0-0

బరహంపురము.

(శ్రీమతికొండ విజయలక్ష్మీ రాయమ్మగారి మూలమున)

దిగుమర్తి రాజ్యలక్ష్మమ్మగారు 5-0-0

దిగుమర్తి లక్ష్మీకరసమ్మ, వరహగిరి వేంకట సుబ్బమ్మ 8-0-0

గార్లు, చెరి రు 4 ల. 8-0-0

ఉప్పల సుందరమ్మ, కొండ విజయలక్ష్మీ రాయమ్మ, 6-0-0

గార్లు, చెరి రు 5 ల. 2-0-0

దామెల్ల భృగురాంబగారు. 2-0-0

గంపా శివకాంతమ్మ, పునులూరి మాణిక్యంబగార్లు, 2-0-0

చెరి రు 1 ల. కాకినాడ.

(నెట్లూరి వరదయ్యగారి మూలమున)

పితాపురంకాలేజి విద్యార్థులు 35-0-0

మొత్తం 862-4-0

[ఇంతవరకు వసూలయిన మొత్తములో రు 275 లు గుంటూరుమండలసభవారికి రు 250 లు కృష్ణామండలసభవారికిని పంపబడినవి. ఇదిపోను మా కార్యధిక్షమున నిలువ రు 387-4 లు ఆం. ప. సం.]

Lucknow.

Loyal Mahomedans.

LUCKNOW, August 23.—On the occasion of the Id festival to-day various Mosques were largely attended and prayers for the victory of the British arms enthusiastically made. Some Moulvis also advised their followers to sink all their differences and appealed to their sense of duty to the Empire at this juncture.

Rangoon.

Drowning of a German Prisoner.

RANGOON, August 24.—Carl Torznik, a German prisoner of war of the Hamburg American liner "Alesia" was drowned yesterday afternoon in the Elephant Tank Cantonment while bathing with 17 other German prisoners under the supervision of Sergeant Smith.

German Passengers Interned.

Two German passengers of the steamer "Leicester-shire," of the Bibby Line, which arrived last evening from Home, have been interned in the British Infantry Lines as prisoners of war.

Poona.

Moslem Prayers for British Success.

POONA, August 24.—Prayers for the success of British arms were offered to-day in all the mosques of the city and cantonments of Poona after the usual Ramzan Id services. This is understood to be the first occasion on which prayers have been unanimously offered in all mosques for the success of a non-Moslem King, and was due to a circular by the Bombay Presidency Moslem League.

Lahore.

Offer from Bhitani of Jandola.

LAHORE, August 24.—The Bhitani of Jandola have recalled to the attention of the Political Agent, Wano, the services of the Bhitani contingent before Delhi in 1857, and offered to place their swords and lives at the disposal of the Government in the present war.

Imperial Indian Relief Fund.

A meeting of Lahore citizens will be held to-morrow to take measures in connection with the Imperial Indian Relief Fund.

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

JAPAN BOMBARD TSINGTAN.

RUSSIA ADVANCE INTO EASTERN PRUSSIA.

SERVIA READY TO INVAD.

GERMANS BETWEEN THE HORNS OF A DILEMMA.

BOMBAY GOVERNMENT'S WAR PRESS NOTE.

(REUTER'S AGENCY)

North Belgium has been cleared of the Germans. Liege forts still hold out and the only line of communication between Brussels and Germany is clogged. Dutch neutrality may have to be broken for another way. Germany therefore is between the horns of a dilemma on that side. The scene of the central fight has changed to South-west Belgium. The allies are determinedly fighting on an extended line. Namur has fallen but the battle is expected to last several days. France has decided to withdraw troops from Donon and Sals on her eastern borders as that side is protected. In Eastern Prussia Russia is occupying place after place putting Germans to flight. Japan has bombarded Tsingtau and Austria has accepted defeat and assumed the defensive. Serbia is prepared to invade Austria Hungary. The Bombay Government is making arrangements to publish a Press Note every evening about the war and the Bombay women are showing wonderful development in working out the schemes for comforting the troops.

England. JAPAN AND THE WAR

Press Comments

LONDON, August 24—(1-30 P. M.)—The "Times", welcoming Japan as a combatant in the honourable fulfilment of treaty obligations, says that this war will form one more tie uniting the two Island Empires in a common purpose in Eastern Asia.

The "Daily Telegraph" says that the automatic effect of Japan's declaration of war against Germany will be the total ruin of the latter's cherished ambitions in the Far East.

GREAT ACTIVITY.

LONDON, August 24—(4-25 P. M.)—There has been great activity in England to-day.

Mr. Asquith Sees Earl Kitchener.

Mr. Asquith returned to Downing Street at one in the morning and saw Earl Kitchener at eight this morning.

Cabinet Meets

Afterwards the Cabinet met

British Colonies.

CANADA.

Volunteers for Active Service

A hundred thousand men have volunteered for active service in Canada and twenty seven thousand are already mobilising.

The North Sea.

Crew of "Maryland"

Landed at Ostend.

The crew of the Danish steamship "Maryland" which foundered in the North Sea after striking the mine has been landed at Ostend.

Belgium.

RAILWAY COMMUNICATIONS RESUMED

Railway communication has been resumed Antwerp to Ghent and westward and also from Antwerp to Dutch Limburg.

COUNTRY AROUND ANTWERP

Cleared of Germans.

A Belgian official announcement says that flying columns have cleared the country around Antwerp and all Germans have been repulsed or captured.

Germans in Luxemburg.

Proceed to South.

The Germans who had encamped at Harce in Luxemburg have proceeded South.

The German Advance. Towards South.

LONDON, August 24—(3-25 A. M.)—A telegram from Ostend says that the Germans have not penetrated further west than Melle, five kilometres east of Ghent. The Germans are apparently wheeling southwards.

THE GREAT BATTLE PROCEEDING.

All Europe Expectant

LONDON, August 24—(5-25 P. M.) All Europe is expectantly waiting news of the struggle in South West Belgium, where between Mons and Namur the Germans are supposed to be making a formidable effort to break through into France.

Strength of the Forces Engaged.

Experts think at least seven army corps, the flower of German army, are engaged, opposed by a solid wall of French. The battle is expected to last some days.

German Troops in Brussels

In the mean while only three thousand troops gain in Brussels.

BRITISH FORCES ENGAGED.

In the Neighbourhood of Mons

LONDON, August 24—(2-55 P. M.)—The Official Press Bureau announces that the British forces were engaged all the day Sunday and after dark in the neighbourhood of Mons and held their ground.

DEFENCE OF NAMUR.

Change of Positions.

The Bureau also says that news has been received that the first line of defence of Namur has been taken and this necessitates the withdrawal of a portion of the allied troops from the Sambre line to their original position on the French Frontier.

No Information Re-Casualties

The Bureau states that no information has been received regarding the casualties, which will be published as soon as they are known.

ANTWERP

A Veritable Military Porcupine.

The rest are in Central and Northern Belgium. They are covered by small and rapidly moving cavalry patrols. They are screening the main operations, but are only avoiding Antwerp, which has become a veritable porcupine—"Reuter's Special Service."

THE OPPOSING FORCES.

Contact all Along the Line.

At 24—(10-40 A. M.)—The French Foreign Office to-day that a contact has been established all along the line without side at present.

THE

I AND GERMAN FORCES.

Expert View.

LONDON, August 24—(12-15 P. M.) While both the French and Germans have large forces in other parts of the

theatre of war, experts think it likely that the bulk of both armies will be engaged in the forthcoming battle which will at least settle which army shall in future pursue the offensive. The number of lines on which the Germans are advancing is uncertain, but it appears certain that they will have to confront an immense concentration on a triangle having its apex at Namur and its base running from Mauberge to Givet due south of Namur.

The Russian Invasion.

Germans in Full Retreat.

LONDON, August 24—(3-25 A. M.)—The Russians report that the Germans, in full retreat, are crossing the river Angerapp.

Russian Occupation of Towns.

The Russians have occupied Johannesburg, Ortelsburg, Willenberg and Soldan. The Germans set fire to Neidenburg before evacuating it.

[These towns are in Germany—in Eastern Prussia—in a line about ten miles from the Russian frontier.]

German's Communications Threatened

The Russians are threatening the German's communications.

Another Town Occupied

LONDON, August 24—(12-15 P. M.)—The Russians have occupied Arys, twenty miles west of Lyck.

FALL OF NAMUR

LONDON, August 24—(4 P. M.)—The Press Bureau announces that Namur has fallen.

The French Official Statement

LONDON, August 24—(6-35 P. M.)—The French official despatch issued this morning said that the Germans were making most desperate efforts to take Namur.

FRENCH TAKE THE OFFENSIVE

The Frenchmen had taken the offensive every where from Mons to the frontier of Duchy Luxemburg. The battle was raging.

Whole German Army Engaged.

Nearly the whole German Army and reserves were engaged. Field operations the despatch continues, especially on the right, which is wooded, are difficult. The battle will presumably last several days. The huge extension of the front and the numbers engaged render it impossible to follow the battle step by step and the decisive result must be awaited. Otherwise there is the risk of supplying the enemy with information.

WITHDRAWAL OF FRENCH TROOPS

LONDON, August 25—(6 45 P. M.)—An Official communique announces that it has been decided to withdraw the French troops from Donon and Sals as these points are no longer important, seeing that the French occupy the fortified line beginning at Nancy.

TELEGRAMS.

Austria.

HER CRUISER AT KIAOCHAO.

Disarmament Ordered.

LONDON, August 24.—(2-30 A. M.)—The Official Press Bureau announces that the Austrian Government has ordered the disarmament of cruiser "Kaiserin Elisabeth" now at Kiaochao and the transfer of her crew to Tientsin.

DEFEAT ON THE DRINA.

An Admission.

LONDON, August 24.—(12.35 A. M.)—The Austrian Government admits the defeat on the Drina.

Servia and Austria.

FURTHER SERVIAN SUCCESSES.

Austrians Cleared Out.

LONDON, August 24.—(12-15 P. M.)—The Servians have cleared the country round Loznitz, Leshnitsa and Shabatz.

Another Austrian Defeat.

The Servian cavalry defeated an Austrian column, capturing four howitzers and ten field guns.

A French official despatch, evidently referring to this engagement, says that the Austrians in attempting a counter attack towards Shabatz were repulsed.

Servians Ready to Invade Hungary.

The Servians are now ready to cross the Save and invade Hungary.

Servian Spoils at Loznitz.

It is officially announced that the Servian spoils hitherto collected at Loznitz comprise 4,500 prisoners, 53 guns, 8 howitzers, 114 caissons, 14 field kitchens, great number of wagons, and vast quantities of rifles and munition.

Germany.

JAPAN'S ULTIMATUM.

No Reply to Make.

LONDON, August 23.—(10-30 P. M.)—An official statement issued in Berlin says that Germany informed the Japanese Representative in Berlin that she had no reply to make to the Japanese demands.

A Zeppelin Shot Down.

LONDON, August 24.—PARIS.—The War Office announces that Zeppelin, number eight, coming from Strassburg has been shot down at Badonville.

Japan.

Tsingtau Bombaried.

LONDON, August 24.—(12-15 P. M.)—Renter's Tokio correspondent says that the Japanese are bombarding Tsingtau.

Albania.

Position of the Country Desperate.

Official telegrams from Albania to Italy describe the position of the country as desperate especially economically.

India and the War.

(Associated Press Agency)

Bombay.

Mail Steamer.

BOMBAY, August 24.—The P. and O. steamer "Salsette" with outward mails of the 7th instant is expected to arrive at Bombay at 6 P. M. on Thursday next.

Simla.

A Royal Proclamation.

Carrying Contraband Prohibited.

SIMLA, August 24.—A Royal proclamation is published prohibiting British vessels from carrying contraband from one foreign port to another under pain of capture and other penalties.

THE WAR RISK INSURANCE.

A Press Communiqué.

The following Press Communiqué has been published:—It is understood that the British Government have considered but have rejected an impracticable proposal that the War Risk Insurance scheme should be administered by Branch offices situated in India. It has been found impossible to establish such offices in Liverpool and Glasgow and the administrative difficulties which present further extensions in the United Kingdom are also final in preventing extension to India. As already intimated however hulls and cargoes of vessels in India which are borne on books of the three Associations can be insured under the scheme if policies are taken out on personal application by the Agents resident in London. An increasing amount of insurance is also being effected in the open market in London on reasonable terms.

PRINCE OF WALES FUND.

Maharaja of Kashmir Gives one Lakh.

The Maharaja of Kashmir has intimated his intention of subscribing one lakh of rupees to the Prince of Wales

Relief Fund besides the two lakhs he has already subscribed to the Viceroy's Imperial Indian Relief Fund.

"City of Winchester."

The "Sind Gazette" is informed that the "City of Winchester" which has been sunk by the Germans is one of the famous city fleet of the Harman Company and that makes the disaster doubly sad is the fact that the "City of Winchester" was a brand new ship and this was her maiden voyage, the return half of her voyage from England to India. She left Calcutta on the 23rd July for London, Dunkirk and Glasgow and her unfortunate encounter with the enemy may have taken place either when she was making for London or when she was crossing over to Dunkirk or again when she was leaving Dunkirk for Glasgow. She was solely and exclusively a cargo boat and carried no passengers. She had a registered displacement of 4,231 tons and probably was freighted up to seven or eight thousand tons. Presumably the vessel and her cargo were fully insured under the Government's New State Insurance Scheme.

Bombay.

Womens Scheme to Comfort Troops.

Good Progress.

BOMBAY, August 23.—The scheme of working parties among the women of Bombay inaugurated by Lady Willingdon to provide comforts for the British and Indian troops at the war and for their families who are in need, is progressing in a manner which is phenomenal. The flat over a shop in the Fort was taken on Friday for offices. The place had been cleared and refurnished by Saturday afternoon and became immediately one of the busiest centres in the city. Lady Willingdon has a part of the office and personally works there supervising everything. Leach and Waborny have lent a cutter for cutting out garments. Evans and Co have lent their chief proprietor (Mr. Duncan Fraser) to supervise the management of the cloth etc., Deaji Kanji and Co. furniture dealers furnished the office free of charge and so on. Women of all communities are cooperating literally in thousands.

English Ladies Trained as Nurses.

Meanwhile a large number of English ladies have taken up nursing, so that they can work in hospitals if professional nurses are required for hospitals at the seat of war. Lectures have been in progress for several days and the ladies are being sent in batches to St. George's Hospital this week so as to gain practical experience.

Large Subscriptions for Bombay War Funds.

Subscriptions for the Bombay War Fund are rolling in. The last total published (Saturday morning) was nearly 5½ lakhs and the Fund must be considerably above that now.

Special Prayers for Success and Peace.

Special prayers were offered in churches to-day for victorious conduct of the war and for speedy restoration of peace on terms of justice and truth. Bishop of Bombay led the congregation at the Cathedral in a special litany. To-night Bishops of the Indian Dioceses are uniting in appointing Sunday, September 6th, as the special day of humiliation and intercession and the form of service for use on that day has been drafted. The intercession service follows well recognised lines and opens with an address by the Minister conducting the service in which the righteousness of the British cause in defending her allies against the German breach of faith and aggression is emphasized and the people are exhorted to repent and humble themselves before God, so as to be more worthy of the high commission He has given them to wield the sword against the wrong doer.

Karachi.

THE NEW VOLUNTEER ORDINANCE.

A Press Comment.

KARACHI.—August 24.—Commenting on the new Volunteer Ordinance, the "Sind Gazette" writes:—As a result the Government will in the end have a Volunteer Force which, whether large or small, will possess the enormous advantage of being instantly ready to go anywhere and to do anything; but what of the others who, under these new conditions, must reluctantly and regretfully resign? Because a man cannot yield up the whole of his time to the service of the State, is he to be deprived of the opportunity to devote a part of his time to that purpose? We sincerely hope not. A via media is surely devisable, though distinction and separation by corps or by other classification may have to be carefully enforced. The Government, besides providing employment for the whole time Volunteers, can presumably find useful occupation also for the half-time Volunteers, and even for quarter-time volunteers. In a letter to the Editor on this subject in our columns to-day a civilian suggests the formation of a Town Guard in Karachi for Volunteers who cannot undertake whole-time duty. The suggestion admits both of elaboration and of variation, but in whatever form it finally emerges, we believe that it provides a satisfactory solution of what must otherwise become for many volunteers a painful personal problem of accepting the new conditions or of resigning absolutely.

Calcutta.

INDIA'S FINANCIAL POSITION.

The Hon. Mr. Gillan on the Situation.

CALCUTTA, August 24.—The Hon. Mr. Gillan Bombay this afternoon. In a communication he stated his impression that Calcutta has break of war with extraordinary calm and to the sound currency system, great financial strength of the Government and the determination of the whole community, Indian or European, to work together for the common good. The stability of Indian Exchange, as compared with the heavy fall of the American dollar, showed the advantage of our currency system. Mr. Gillan believes that India will make money out of the present war. It will encourage both jute and cotton manufactures. Next year India will be able to market an unusually large food grain crop at the most favourable prices, which will rise in Europe in consequence of the war.

Stop-Press Telegrams.

Belgium.

EARL OF LEVEN.

Dangerously Wounded.

LONDON, August 24.—(7-15 P. M.)—The Press Bureau says that Earl of Leven was dangerously wounded on August 22nd.

Charleroi Taken and Re-taken.

LONDON, August 24.—(6-35 P. M.)—Charleroi has been taken and re-taken.

TOTAL BELGIAN CASUALTIES.

LONDON, August 24.—(8-0 P. M.)—It is announced by the Belgian Minister of War that the total Belgian casualties amount to ten thousand.

THE GERMAN MARCH.

On Charleroi.

From Brussels it is stated that three hundred thousand Germans have marched southward on Charleroi.

England.

Appointment of a Committee.

To Advise and Assist Dominion Contingents.

LONDON, August 24.—Mr. Harcourt has appointed a Committee under the Chairmanship of Baron Islington to render advice and assistance to the Committees of the Dominion contingents. The members of Committee are Viscount Bryce, Baron Demand, Sir Edward Ward, Sir Owen Philipps, Sir Gilbert Parker, Sir Helbert Murray and Mr. Richard Burbidge.

AN ARMY ORDER.

Suspension of Competitive Examinations.

LONDON, August 24.—(9-35 P. M.)—Army Orders announce that, during the war, competitive examinations from special reserve of officers, militia, territorials and the ranks for commission in the regular army will be suspended.

APPROPRIATION OF ENEMIES TRADE.

Board of Trade.

In continuance of the campaign against the trade of Germany and Austria, the Board of Trade is issuing pamphlets giving details and statistics.

London Chamber of Commerce.

The London Chamber of Commerce will hold an important meeting to-morrow to consider the question.

Sub-Assistant Surgeon's Association.

Collection of Funds.

RANGOON, August 24.—An appeal has been circulated by the Burma Branch of the All-India Sub-Assistant Surgeons' Association to its members, proposing that each Province should inaugurate its own movement through its respective Secretary of the Provincial Branch to collect funds from all Sub-Assistant Surgeons of the province, and the total amount be remitted to the General Secretary of the All-India Sub-Assistant Surgeons' Association. The appeal also states that those who can afford to volunteer their professional services can also readily do so.

Rangoon.

THE WAR RELIEF FUND.

Amounts to Rs. 30,104.

RANGOON, August 25.—The War Relief Fund in Rangoon amounts at present to Rs. 30,104.

A Suit for Damages.

An Indian Vs. a German.

Adjourned Sine Die.

RANGOON, August 25.—In the Chief Court in an action brought by a native of India for Rs. 1,000 damages against a German named R. Wagner for having, while on motor cycle, knocked the plaintiff down and broken his leg, it was argued yesterday afternoon by the plaintiff's Counsel Mr. Das that the suit being against an alien enemy could not be heard. On behalf of the defendant Mr. Mc Donnell contended that, if the other side's argument was seriously persisted in, he would ask for an adjournment. Justice Robinson refused to hear either the plaintiff or the defendant. He did not think it necessary to decide whether the suit could proceed, it being based on a Tort and adjourned the hearing sine die to liberty to the parties to apply.

All-India Weather.

August 24.—Depression at the head of the Bay intensified slightly and the monsoon has been very active in the Central Provinces and the Peninsula. Some movement of the depression in a northerly direction is indicated. Rainfall has been nearly general in Lower Burma, Central Provinces, west coast of the Peninsula, Hyderabad, Madras Deccan and north Madras coast and local in Assam, Orissa and the east United provinces. A few falls also have occurred in upper Burma, Bihar, West United Provinces, Punjab, Hills, Bombay Deccan, Mysore and south east Madras. The principle amounts reported are:—Tavoy two inches, Moulmein three, Bassien one and a half, Sibsagar one, Cherrapunji one and a half, Jalpaiguri three, Balasore one, Bareilly and Pachmarhi three, Jabalpur one and Chanda two, Marmagao, Darwar, Hyderabad (Deccan) Mercara and Calicut one and a half, Mangalore two and Calingapatam one and a half.

Forecast:—Increase of rain in South Bengal, Bihar and Orissa, Central Provinces, Central India and Hyderabad.

వారపత్రిక.

చందాదారుల కెప్పటివలె రూ. 2-8-0

ఈపత్రికయొక్క యుపయోగము చదివిన వారలకు దెలిసియే యున్నది.

ఇంతవరకు నీపత్రిక సంగతి నెరుగని దేశభాషాభిమానుల నందఱనునమూనా పత్రికను దెప్పించవేడుచున్నాము.

తెలుగు పత్రికల యందెల్లను నెక్కువ వ్యాపకముగల వార్తాపత్రిక.

భూలోక వార్తలను న్యవహారములను దెలిసుకొనుట కిది తగిన పత్రిక.

దినపత్రిక యగ్రరలేని వారలకు వారపత్రిక పంపబడు చుండును

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము,
పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

జ్వరహరి.

సీసా 1-కి వెల రూ. 0-12-0

జ్వరము శరీరమునందు రక్తభేదము, రక్తగతిభేదమువలన గలుగును. సాధారణముగా నీటి, గాలి, స్థలపుమార్పువలనను దేహమునకు గాని నలనను జ్వరమువచ్చును. జ్వరహరిని అయిదు పూటలు సేవించిన పట్టువిడుపు జ్వరములు, చలపురాజ్వరములు మొదలగు సమస్తజ్వరములు మానును; కొద్దిదినముల సేవించిన శరీరము యధాస్థితినిజెంది ఆరోగ్యము గలిగియుండును.

మూలశంకకు తైలము.

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనముదగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందతనవలన (Tordid liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిష్కేషమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తమువడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగగలదు.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా క్షేగువలెనే ఒకవిధమైన అంటుజ్వరము. ఇది గాలియందు నీటియందుపరమాణువులైన విషపుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

కఫహరి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

శ్వాసకోశములందు బలహీనతవలన కఫము ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. తైలమువలన ఏర్పడగ్గు, శీతకాలమున ప్రబలింపచు దగ్గు, శ్వాసకోశముల మాత్మ నాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. డబ్బీ సహా కఫహరమును బ్రయోజించును.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అన్ని విధముల ప్రణామలకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈ తైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. అవలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును. అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరబద్, మద్రాసు.

తామర తైలము

నీకు తామరబాధ గలదా?

ఒక్క మా తామర తైలము డబ్బాను ఆరు అణాలకు కొని నాలుగైదు నాగులు రాచినయెడల తామర నిర్మలముగును. నయము కాని యెడల మీ ఆరుఅణాలు తిరిగి తీసికొన వచ్చును.

అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధపడిన వారు దీనివలన తక్షణమే సుఖముపొందిరి.

హా! నిదురపట్టక బజ్జిల బజ్జిలచుండు అవస్థను వానికైకను గడుపు.

తైలు మందు.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0, వి. పి. సహా 0-12-0.

తైలుకాటువలన అపాయములేకు గాని విశేష బాధ గలదు. విషము నెత్తురులో తైలుకాటున ప్రవేశించును. బాధచరములవెంట పెద్దనరముదగ్గర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొద్దగునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్రావకము ననేకులు వదిలివించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు బిరడాగల సిసాలో మును పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మునుపోసిన బాధమాయ మగును. మునుగు గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

పండ్ల పాడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటినెప్పులకు దివ్యోషధము. సువాసనగలిగి ఉండును. సర్వసామ్యాయుగనాడుటకు దగిడున్నది

కుష్మకు తైలము.

బీచ్బ 1-కి వెల రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0.

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుమ్మలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

గజ్జి కీ తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-3-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖముగ చిన్నపిల్లలకు విశేషబాధను గలిగించుచు న్నువి. ఈతైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పనితేయును.

అమృతాంజనము డిపో, 108, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరబద్, మద్రాసు.

నిజ్జాపనము.

చందాదారులు అత్రైలును వగలు రా మాన్పుటకు యుక్తములు న్రాయన ప్పడు తాము దినపత్రిక చందాదారులో, వార్తాపత్రిక చందాదారులో న్రాసినయెడల చాలనుబుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగ బడగలరు. వారిపేరవచ్చు పత్రికలమీద ముద్రింపించిన పేరును నెంబరులోనూ చించి పంపిన యెడల మారు పని అతిసుఖముగాన, అందర్నీ చేయుటకు వేడబడుచున్నాను.

నోటీసు.

కొందఱు విలేభకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జిలుగునానాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలున్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కావున దయయూచి విరళముగా కాగితమునకు ఒకవైపున వ్రాసి పంపుదురు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.]

ఉత్తరరామచరిత. 0-2-0,

అభినవమోహనము. 0-2-2

ఈరెండును మహాహరములగున నాటకములు.

ద్వితీయ, బ్రహ్మసందకాత్రి.

కుని- గోదావరిజిల్లా

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవ కూర్పు.

“సుతమతియైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి పల్కుల కెల్లు గల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ” యని శ్రీకృష్ణదేవ రాయలచే శ్లాఘింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ సవరించి పెద్దయక్షరములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును సుభద్రావిజయ నాటకమువలె ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణ కృతికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను సుబ్బరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తిశత్యసంపాదము గలదు.

సగము కాలికో వెల 1-0-0 పూర్తికాలికో 1-4-0

అటు ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0 ల వంతున త్రోసివేతుము. వలసినవారు.

శ్రీ రామజయమందిరము.

తిరువళ్ళీక్కేణి. మద్రాసు అనిత్రాయవలయును.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి నల్లి.

ఇది సంజీవనంట్టి జీవ వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల ఆలోచనాశక్తి ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పడువోపు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిగములలో దానిప్రభావము కనపడును. నపుడసకత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. జన్మేంద్రియ మర్చివియోగముచేతను మూత్రద్వారములకు సంభవించెడి అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపంటిది. రక్తమును శుద్ధపరచి శరములకు పలుత్వమున్న దేహమునకు బలమును కాలితయు నిచ్చును. 20 నిధములకు పేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవనంట్టిది “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీలు, పురుషులు, చాలరు వృద్ధులు అందరును నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్యవృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 హాస్టిజి ప్రత్యేకము.

ప్రాసెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొకలిపి, తిరువళ్ళీక్కేణి మదరాసు.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, వెల, గోకుల పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెల్లువలకు పొందిలుగక చక్కగలబెరుగ గలవు.

అమృతాంజనము డిపో, 108, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి. 9, జహంగీరబద్, మద్రాసు.

భివిమ్యత్.

క్రియం రు 2

జన్మ పత్రికా.

తమ బిడ్డల జనన సంస్కారము, మాన, తిడ్డి, వార, జననకాలముల జక్కగా న్రాసిపంపినయెడల మేమిచ్చట జననకాలమును జ్ఞాపించుకొని జనన కుండలి - అంశ కుండలి మహాదశ మొదలగునవి చేర్చి శతపునకు జన్మకర్మత్రయోపవాళిస్త్ర, దోషము మొదలగునవి యుండింత తత్వవివరమై శాంతి దానా లంకేయుక్తిమహన్న, మాతాపితృకృత్యమును విచారించి శతపునకు నిక ముండు నిన్నక సంవత్సరములలో నిట్టిగండములవలె రాగల విషయమును శతపుయొక్క, ఆయుష్యప్రమాణ విషయమునుసహ విలేనముగా న్రాసి జన్మపత్రిక నిధిపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము.

ఈ మహాయంత్రము నొక వెండితానుతో చేర్చి భద్రపరిచి బిడ్డలకుం గట్టినచో 10 సంవత్సరముల వరకు రాగల బాలగ్రహము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు. బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక వెల రూ. 2

విలాసం:— పి. హెచ్. ఎం. సిద్ధాంతులు.

హరవేదవల్లి (బల్లారి జిల్లా)

